

Brüssel, 23. september 2026
(OR. en)

13533/26

COASI 181
ASIE 41
CFSP/PESC 1498
PE 108
ECOFIN 1212
WTO 105
COHOM 120

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	JOIN(2026) 22 final
Teema:	ÜHISARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE Hongkongi erihalduspiirkond: 2025. aasta aruanne

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument JOIN(2026) 22 final.

Lisatud: JOIN(2026) 22 final

EUROOPA
KOMISJON

LIIDU VÄLISASJADE
JA JULGEOLEKUPOLIITIKA
KÕRGE ESINDAJA

Brüssel, 22.9.2026
JOIN(2026) 22 final

ÜHISARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Hongkongi erihalduspiirkond:

2025. aasta aruanne

ÜHISARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

HONGKONGI ERIHALDUSPIIRKOND:

2025. AASTA ARUANNE

Kokkuvõte

Alates Hongkongi üleandmisest Hiina Rahvavabariigile 1997. aastal on Euroopa Liit (EL) ja selle liikmesriigid tähelepanelikult jälginud Hongkongi erihalduspiirkonna poliitilist ja majanduslikku arengut.

Kooskõlas 1997. aastal Euroopa Parlamendi ees võetud kohustusega esitavad komisjon ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja / komisjoni asepresident igal aastal aruande Hongkongis toimuva kohta. Aastate jooksul on erilist tähelepanu pööratud põhimõtte „üks riik, kaks süsteemi“ rakendamisele ja Hongkongi autonoomiale, mis on sätestatud Hongkongi põhiseaduses.

Käesolev 28. aruanne käsitleb 2025. aastat. 2025. aastal oli Hongkong endiselt maailma suuruselt kolmas finantskeskus (ja Aasia suurim) ning oluline kaubandus- ja logistikakeskus. Hongkongis tegutses ligikaudu 1 770 ELi äriühingut, mis tegi ELi erihalduspiirkonna suurima välismaise äri sektori esindaja. Umbes pool neist äriühingutest juhtis Hongkongist oma piirkondlikku tegevust. ELi liikmesriikide kodanikud andsid jätkuvalt märkimisväärse panuse erihalduspiirkonna majandusse ja ühiskonda, sealhulgas teaduse, hariduse ja kultuuri valdkonnas. Hongkongi üldise õiguse süsteem ning madalate määradega ja lihtne maksusüsteem on omadused, mis aitavad säilitada Hongkongi atraktiivsust rahvusvaheliste äriühingute jaoks.

Poliitiliselt iseloomustavad seda aastat i) täiendavad riiklikku julgeolekut käsitlevad õigusaktid, ii) teised „ainult patriootidest koosneva“ seadusandliku kogu valimised, mille raames kasutati poliitilise kontrolli mehhanismi, iii) samasooliste kooselu tunnustava seaduseelnõu tagasilükkamine seadusandliku kogu poolt ning iv) jätkuv keskendumine riiklikule julgeolekule viiendal aastal pärast riikliku julgeoleku seaduse kehtestamist, sealhulgas palju kõneainet tekitanud kohtuasjad. Jätkus Hongkongi laialdase autonoomia ning Hongkongi elanike põhivabaduste ja -õiguste vähendamine vaatamata Hiina juriidilisele kohustusele säilitada need kuni vähemalt 2047. aastani.

2025. aastal jätkusid 2020. aasta riikliku julgeoleku seaduse ja muude õigusaktide alusel algatatud kohtuprotsessid demokraatiameelsete aktivistide, advokaatide ja poliitikute vastu. Detsembris mõistis kohus demokraatiameelse meediaettevõtja Jimmy Lai süüdi riikliku julgeolekuga seotud rikkumise ja mässule õhutamise eest. Kohtumenetluses esines märkimisväärseid viivitusi ja see kestis kaks aastat. Lai on alates 31. detsembrist 2020 olnud pidevalt vahi all, peamiselt üksikvangistuses.

Kohtuasi, mis algatati Hiina Patriootliku Demokraatliku Liikumise Hongkongi Toetusliidu juhtide vastu – see organisatsioon korraldas varem Taevase Rahu väljakul 1989. aastal toimunud demokraatiameelsete meeleavalduste repressiooni mälestustseremoniat Hiinas –, lükati teist korda edasi ning uueks alguskuupäevaks määrati 21. jaanuar 2026. Paljusid

süüdistatavaid hoitakse vahi all 2021. aasta septembrist saadik, mõnel juhul pikka aega üksikvangistuses.

14.–17. juulil toimus apellatsioonimenetlus 12 demokraatiameelse poliitiku ja aktivisti suhtes, kes mõisteti riikliku julgeoleku seaduse alusel süüdi 2020. aasta eelvalimistel osalemise eest. Kohus mõistis 2024. aasta mais süüdi 45 süüdistatavat 47-st algses kohtuasjas (tuntud kui Hongkongi 47).

Ametiasutused esitasid ka uusi süüdistusi nii riikliku julgeoleku seaduse kui ka riikliku julgeoleku kaitse määruse alusel. 6. juunil esitati aktivistile Joshua Wongile uus süüdistus „kokkuleppes teha salajast koostööd välisjõududega“. Wong kannab praegu 4 aasta ja 8 kuu pikkust vanglakaristust seoses nn Hong Kongi 47 kohtuasjaga seotud õõnestamisjuhtumiga. Algselt pidi ta vabastatama 2027. aasta jaanuaris. 2025. aasta detsembris esitasid ametivõimud 2024. aastal vastu võetud riikliku julgeoleku kaitse määruse (mida tuntakse ka artikli 23 kohase õigusakti nime all) alusel süüdistuse „riiklikku julgeolekut ohustavate kuritegude uurimise takistamises“ ja „ebaseaduslikus drillimises“. Eksiilis viibiva aktivisti Anna Kwoki isa Kwok Yin-sangile esitati süüdistus selle eest, et ta püüdis tegeleda oma tütre finantsvaraga, mis on veel üks uus riikliku julgeoleku kaitse määruse alusel sätestatud süütegu. See on esimene juhtum, kus tagaotsitava aktivisti sugulasele on esitatud süüdistus riikliku julgeolekuga seotud õigusrikkumises.

Kohaldades riikliku julgeoleku seadust eksterritoriaalselt, andsid Hongkongi ametivõimud välja vahistamismäärused (ja pakkusid tabamispreemiaid) veel 15 välismaal asuva aktivisti suhtes, sealhulgas Saksamaal elava Euroopa Liidu kodaniku suhtes nende väidetava osalemise eest organisatsioonis Hong Kong Parliament. Kokku on politsei andnud välja vahistamismäärusi 34 välismaal elava isiku suhtes.

2025. aastal tehti ka kohtuotsuseid, mis toetavad LGBTIQ+-inimeste õiguste edendamist. Seadusandlik kogu lükkas siiski tagasi seaduseelnõu, mille eesmärk on luua samasooliste kooselu jaoks alternatiivne raamistik, mille vastuvõtmise nõude kehtestas 2023. aasta septembris Hongkongi kõrgeim apellatsioonikohus. Paranduslikud haldusmeetmed ei ole veel teatavaks tehtud.

EL on korduvalt väljendanud muret Hongkongi laialdase autonoomia ja põhivabaduste vähendamise pärast nii avalikes avaldustes kui ka eraviisilistes mõttevahetustes Hongkongi ja keskvalitsuse ametnikega.

ELi pressiesindaja esitas avalduse Hongkongi kohta, mis hõlmas järgmisi teemasid:

- 30. juuni 2025 – pressiesindaja avaldus riikliku julgeoleku seaduse viienda aastapäeva kohta¹;
- 31. juuli 2025 – pressiesindaja avaldus eksterritoriaalsete vahistamismääruste kohta²;

¹ Pressiesindaja avaldus riikliku julgeoleku seaduse viienda aastapäeva kohta, 30. juuni 2025, kättesaadav aadressil https://www.eeas.europa.eu/eeas/hong-kong-statement-spokesperson-fifth-anniversary-national-security-law_en.

² Pressiesindaja avaldus eksterritoriaalsete vahistamismääruste kohta, 31. juuli 2025, kättesaadav aadressil https://www.eeas.europa.eu/eeas/hong-kong-statement-spokesperson-extraterritorial-arrest-warrants_en.

- 15. detsember 2025 – pressiesindaja avaldus Jimmy Lai kohtuasjas tehtud otsuse kohta³;

ELi pressiesindaja postitus X-is (endine Twitter) Hongkongi kohta hõlmas järgmisi teemasid:

- 22. veebruar 2025 – ELi pressiesindaja postitus kodanikuühiskonna tegutsemisruumi edasise kitsendamise kohta⁴;
- 4. juuni 2025 – ELi pressiesindaja postitus Taevase Rahu väljaku repressiooni 36. aastapäeva kohta⁵;
- 29. november 2025 – ELi pressiesindaja postitus Tai Po tulekahju tragöödia kohta⁶.

ELi esinduse postitus X-is (endine Twitter) Hongkongi kohta hõlmas järgmist inimõigustega seotud teemat:

- 11. september 2025 – postitus ELi pühendumuse kohta LGBTIQ+-inimeste õigustele⁷.

G7 avaldused Hongkongi kohta hõlmasid järgmisi teemasid:

- 8. august 2025 – G7 kiirreageerimismehhanismi avaldus Hongkongi vahistamismääruste kohta⁸;
- 17. detsember 2025 – G7 välisministrite avaldus Jimmy Lai kohtuasjas tehtud otsuse kohta Hongkongis⁹.

EL rõhutas ÜRO Peaassamblee kolmanda komitee 80. istungjärgu kolmandas komitees üldisel arutelul 3. oktoobril loetud koondavalduses, et on Hongkongis toimuva pärast mures¹⁰. ÜRO Inimõiguste Nõukogu 60. istungjärgul väljendas EL muret olukorra pärast Hongkongis 23. septembril toimunud päevakorrapunkti nr 4 „Üldine mõttevahetus inimõiguste olukorra üle, mis vajab nõukogu tähelepanu“ raames¹¹. EL kordas, et on „jätkuvalt mures inimõiguste olukorra ja kodanikuühiskonna tegutsemisruumi ahenemise pärast Hongkongis“. EL nõudis

³ Pressiesindaja avaldus Jimmy Lai kohtuasjas tehtud otsuse kohta, 15. detsember 2025, kättesaadav aadressil https://www.eeas.europa.eu/eeas/hong-kong-statement-spokesperson-verdict-jimmy-lai-case-15-december-2025_en.

⁴ ELi pressiesindaja postitus kodanikuühiskonna tegutsemisruumi edasise kitsendamise kohta, 22. veebruar 2025, kättesaadav aadressil <https://x.com/ExtSpoxEU/status/1893002738272772217>.

⁵ ELi pressiesindaja postitus Taevase Rahu väljaku repressiooni 36. aastapäeva kohta, 4. juuni 2025, kättesaadav aadressil <https://x.com/ExtSpoxEU/status/1930307246191239378>.

⁶ ELi pressiesindaja postitus Tai Po tulekahju tragöödia kohta, 29. november 2025, kättesaadav aadressil <https://x.com/ExtSpoxEU/status/1994669852435644471?s=20>.

⁷ Postitus, milles veel kord kinnitatakse ELi pühendumust LGBTIQ+-inimeste õigustele, 11. november 2025, kättesaadav aadressil <https://www.facebook.com/share/p/1D3SVRQM7a/>.

⁸ G7 kiirreageerimismehhanismi avaldus Hongkongi vahistamismääruste kohta, 8. august 2025, kättesaadav aadressil https://www.canada.ca/en/global-affairs/news/2025/08/g7-rapid-response-mechanism-rrm-statement-on-hong-kong-arrest-warrants.html?fbclid=IwY2xjawOoqMBleHRuA2FlbQlXMAbicmlkETF4NkJodko2N0VMM0I1UFoyc3J0YwZhcHBfaWQQMjIyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHvQGei1v3q9YANbN4Ys05wBMfLgNRzBXCKr2TqrsQvdo5VOMpXMQAZvIvPdJ_aem_UvVyQSGAGfU8V0bUbZ3KfQ.

⁹ G7 välisministrite avaldus Jimmy Lai kohtuasjas tehtud otsuse kohta Hongkongis, 17. detsember 2025, kättesaadav aadressil <https://g7.canada.ca/en/news-and-media/news/g7-foreign-ministers-statement-on-the-jimmy-lai-verdict-in-hong-kong/>.

¹⁰ ELi avaldus – ÜRO Peaassamblee kolmanda komitee üldine mõttevahetus, 3. oktoober 2025, kättesaadav aadressil https://www.eeas.europa.eu/delegations/un-new-york/eu-statement-%E2%80%93-un-general-assembly-3rd-committee-general-debate_en?s=63.

¹¹ ELi avaldus – Inimõiguste Nõukogu 60. istungjärgu punkt 4, üldine mõttevahetus inimõiguste olukorra üle, mis vajab nõukogu tähelepanu, 23. september 2025, kättesaadav aadressil https://www.eeas.europa.eu/delegations/un-geneva/eu-statement-hrc60-item-4-general-debate-human-rights-situations-require-council%E2%80%99s-attention_en.

tungivalt, et Hiina valitsus ja Hongkongi võimud taastaksid täielikult õigusriigi põhimõtte, põhivabaduste ja demokraatlike põhimõtete järgimise.

Samuti väljendas EL 13. juunil Brüsselis toimunud ELi ja Hiina inimõigustealase dialoogi 40. istungjärgul muret riikliku julgeolekut käsitlevate õigusaktide repressiivse kasutamise pärast, mis jätkuvalt õõnestavad inimõigusi ja põhivabadusi. Samuti kutsus EL üles viivitamata ja tingimusteta vabastama Briti kodaniku Jimmy Lai ja inimõiguste kaitsja Chow Hang-tungi.

2025. aastal kasvas Hongkongi majandus kolmandat aastat järjest, SKP kasvas võrdluses eelmise aasta sama ajaga 3,5 % ning majanduskasvu toetasid finantsteenused, kaubandus ja logistika. Ehituse, kinnisvara ja turismiga seotud tootmisharude jaoks oli aasta keeruline. 2025. aastal oli EL jätkuvalt Hongkongi suurim välismaine äriühingukond väljaspool Hiinat. Seda mõõdetakse äriühingute arvuga. Hongkong oli Eurostati andmetel ELi kümnes suurim teenuskaubanduspartner maailmas, üheksas suurim välismaiste otseinvesteeringute (FDI) allikas ELis ja neljateistkümnes suurim ELi tehtavate välismaiste otseinvesteeringute sihtkoht (2024. aastal, mis oli viimane aasta, mille kohta olid andmed käesoleva dokumendi koostamise ajal kättesaadavad). Hongkong on kaubandus-, logistika- ning äri- ja finantsteenuste keskus, sealhulgas ELi äriühingute jaoks.

I. Poliitiline ja sotsiaalne areng

Seadusandliku kogu valimised

2025. aasta 7. detsembril toimusid teised „ainult patriootidele mõeldud“ seadusandliku kogu üldvalimised, millega saadeti kaheksandasse seadusandlikusse kogusse 90 seadusandjat. Kõik kandidaadid pidid läbima seadusega nõutava poliitilise kontrolli. 90-st 40 olid seadusandliku kogu esmakordsed liikmed ja 27 (rekordiliselt suur arv) olid ka kas Hiina Rahvakongressi (15) või Hiina Rahva Poliitilise Konsultatiivkonverentsi (12) liikmed, mida on rohkem kui 2021. aasta valimistel. Lisaks olid vähemalt pooled valitud seadusandjatest Mandri-Hiina äriühingute töötajad või juhatuse liikmed, mis on 60 % rohkem kui neli aastat tagasi.

Valimisaktiivsus 20 otsevalitud geograafilises valimisringkonnas oli 31,9 % ehk 1,3 miljonit valijat. See määr ületas eelmistel valimistel registreeritud 30,2 % määra, kuid jäi siiski ajaloo teiseks madalaimaks tulemuseks. Kuigi valimisaktiivsus suurenes 1,7 protsendipunkti, vähenes tegelike valijate koguarv ligikaudu 33 000 võrra, sest valijaskond kahanes 340 000 inimese võrra. Kehtetute häälte arv kasvas 50 % ja jõudis 41 147-ni, mis on rekordiliselt suur arv.

Funktsionaalsetes valimisringkondades, mis esindavad peamiselt tööstust ja huvirühmi ning kus 30 kohta täidetakse kaudse valimise teel, oli kumulatiivne valimisaktiivsus 40,09 % ehk 7,87 protsendipunkti, mis tähendab 76 942 valijat. Valimiskomisjoni valimisringkonnas andis oma hääle 1 458 registreeritud valijat 1 466-st, mis tähendab, et valimisaktiivsus oli 99,45 %, mis on suurem kui 2021. aastal registreeritud 98,48 %.

Valitsus oli nelja aasta taguse ajaga võrreldes eraldanud valimiskampaania tegevusteks 70 % rohkem eelarvevahendeid, mis tähendab, et kulud ulatusid 180 miljoni Hongkongi dollarini (20 miljonit eurot). Valitsus pikendas ka hääletusaega tavapäraselt kella 8.30–22.30-lt kella 7.30–23.30-le. Avalike teenistujate, meditsiinitöötajate, etniliste vähemusrühmade ning eakate ja puuetega elanike hääletamise lihtsustamiseks loodi neli uut liiki erivalimisjaoskonda. Valitsusjuht märkis, et hääletamine on avalike teenistujate „kohustus“. Valitsus võttis juhtrolli

ka valimisfoorumite korraldamisel – varasemate kampaaniate ajal olid selliseid foorumeid korraldanud meediaväljaanded.

Samal ajal vahistas sõltumatu korruptsioonivastane komisjon 11 inimest selle eest, et nad väidetavalt õhutasid teisi valimistel mitte hääletama või kehtetuid hääli andma, ning esitas kolmele neist süüdistuse. Korruptsioonivastane amet, mille ülesandeks on ka valimistega seotud süütegude eest vastutusele võtmine, andis välja vahistamismäärused kahe välismaal viibiva isiku suhtes, keda kahtlustatakse selleteemaliste sotsiaalmeediapostituste avaldamises internetis. Lisaks sellele vahistas politsei vähemalt 29 inimest seoses valimisi reklaamivate plakatite väidetava kuritegeliku kahjustamisega, sealhulgas 66-aastase Hispaania kodaniku. Kohtusse on jõudnud vähemalt kaks kohtuasja.

Hongkongis asuv keskvalitsuse asutus riikliku julgeoleku kaitsmise amet teatas 6. detsembril – päev enne valimisi –, et oli „kutsunud kohale“ välismaised meediaväljaanded ja ajakirjanikud seoses oma sõnul „seadusandliku kogu valimiste ründamise ja nendesse sekkumisega“. See oli enneolematu samm.

Vaatlejad tõstatasid küsimusi seoses kandidatuuride koordineerimisega keskvõimude poolt. Kokku registreerus valimistele 161 kandidaati, kes võistlesid kõigi kohtade eest. Mitte ühelgi kaheteistkümnest 70-aastasest või vanemast seadusandjast ega ka neist, keda peeti liiga kriitilisteks, ei õnnestunud taotleda tagasivalimist. Pekingis asuv Hongkongi ja Macau tööbüroo eitas vähemalt kolmes oma veebisaidil uuesti postitatud kommentaaris nn soovitud kandidaatide nimekirja olemasolu.

Seadusandliku kogu valimiste eel vähenes poliitilise pluralismi allesjäänud ruum jätkuvalt. Ülejäänud Hongkongi opositsioonierakonnad saadeti tugeva poliitilise surve all laiali. Demokraatlik Partei, mis oli kunagi erihalduspiirkonna seadusandliku kogu suurim partei, alustas 13. aprillil laialisaatmise protsessi ja viis selle lõpule 14. detsembril partei üldkogu hääletusega. 29. juunil teatas sotsiaaldemokraatide liit oma tegevuse lõpetamisest, viidates „tohutule poliitilisele survele“.

Seitsmenda seadusandliku kogu nelja-aastase ametiaja jooksul võeti vastu 130 valitsuse algatatud eelnõu, mida on eelmise ametiajaga võrreldes 60 % rohkem. Ainus valitsuse esitatud seaduseelnõu, mille seadusandlik kogu tagasi lükkas, oli samasooliste kooselu registreerimise seaduseelnõu. Seadusandlik kogu ei ole oma praeguse nelja-aastase ametiaja jooksul, esimest korda alates 1997. aastast, saatnud ühtegi delegatsiooni Euroopasse ega Põhja-Ameerikasse.

2025. aasta juulis kiitsid seadusandjad ühehäälselt heaks seadusandliku kogu liikmete uue eeskirja, milles määrati kindlaks nõuded koosolekutel osalemise, hääletamise ja muude kohustuste täitmise kohta ning kehtestati rangemad karistused rikkumise eest. Uues käitumisjuhendis on samuti täpsustatud, et „[l]iikmed peavad olema eeskujuks riikliku julgeoleku kaitsmise kohustuse kohusetundlikul täitmisel ning suurendama oma teadlikkust ja suutlikkust riikliku julgeoleku kaitsmisel“. Juhendis on samuti sätestatud, et seadusandjad ei tohi „tahtlikult kahjustada erihalduspiirkonna juhi ja valitsuse usaldusväarsust“.

2025. aasta valimiskomisjoni allsektori järelvalimised toimusid 7. septembril. Ligikaudu 3 534 registreeritud valijat, mis teeb valimisaktiivsuseks 97,33 %, andsid oma hääle 21 koha täitmiseks 1 500-liikmelises komitees, mille ülesandeks on valida valitsusjuht, ning 40 koha täitmiseks seadusandlikus kogus.

Riikliku julgeoleku seaduste rakendamine

2025. aastal möödus viis aastat riikliku julgeoleku seaduse kehtestamisest. Valitsusametnikud rõhutasid veel kord, et „riiklik julgeolek on pidev ja lõputu kohustus“.

1. detsembri seisuga on politsei riikliku julgeoleku seaduse, riikliku julgeoleku kaitse määruse ja muude riikliku julgeoleku õigusaktide alusel vahistanud 365 isikut. Juunis teatas julgeolekuminister, et riikliku julgeoleku vihjeliinile on viimase nelja aasta jooksul laekunud üle 920 000 teate.

Mais võttis valitsus vaid kolme päeva jooksul riikliku julgeoleku kaitse määruse alusel vastu kaks täiendavat õigusakti – 11. mail teavitati seadusandjaid seadusandlikust kavast, 12. mail konsulteeriti seadusandjatega ja 13. mail toimus seaduseelnõu esitamine.

Üks kahest täiendavast õigusaktist oli riikliku julgeoleku kaitse määruse rakendusakt. Hongkongis asuva Mandri-Hiina riikliku julgeoleku kaitsmise ameti tööga seondult kehtestati viis süttegu, nimelt:

- riikliku julgeoleku kaitsmise ameti vgljastatud õigusdokumendi taitmata jätmine ilma mõistliku põhjendusest;
- riikliku julgeoleku kaitsmise ametile valede või eksitavate andmete esitamine;
- riikliku julgeoleku kaitsmise ameti uurimise avalikustamine;
- riikliku julgeoleku kaitsmise ameti tööle tahtlik vastuseisimine või selle takistamine ning
- riikliku julgeoleku kaitsmise ameti töötajana esinemine.

Täiendava seadusega kehtestati uus maksimumkaristus – seitse aastat vangistust ja 500 000 Hongkongi dollarit (56 700 eurot) trahvi.

15. mail rõhutas justiitsminister, et igaüks, kes saab riikliku julgeoleku kaitsmise ametilt teabe esitamise taotluse, on kohustatud sellele vastama, isegi kui teave on kaitstud konfidentsiaalsuskokkuleppega.

Teise täiendava õigusaktiga kuulutati kuus riikliku julgeoleku kaitsmise ameti määratud ruumi keelatud kohtadeks.

12. juunil viisid riikliku julgeoleku kaitsmise amet ja Hongkongi politseijõudude riikliku julgeoleku osakond läbi teadaolevalt esimese avalikult teadaoleva ühisoperatsiooni. Ametivõimude sõnul kahtlustati kuut isikut ja ühte organisatsiooni selles, et nad panid ajavahemikul 2020. aasta novembrist kuni 2024. aasta juunini riikliku julgeoleku seaduse alusel toime sütteo, mis seisnes „koostöös välisriigi või välismaiste üksustega, et ohustada riiklikku julgeolekut“. Hongkongi politsei korraldas kahtlusluse kodudes ja ühe organisatsiooni kontoris läbiotsimise ning konfiskeeris kahtlusluse reisidokumendid.

14. juunil selgitas julgeolekuminister, et Hongkongis asuv keskvalitsuse riikliku julgeoleku amet palus Hongkongi politseilt abi, et teha kindlaks, kas on asjaolusid, mis annaksid riikliku julgeoleku ametile Hiina keskvalitsuse heakskiidul pädevuse riikliku julgeolekuga seotud kohtuasja üle Hongkongis – see õigus on sätestatud riikliku julgeoleku seaduse artiklis 55. 2025. aasta lõpu seisuga ei olnud juhtumi kohta sütteistust esitatud ning asjaomaste isikute ja organisatsioonide identiteet jäi teadmata.

2025. aastal jätkusid riikliku julgeoleku seaduse, riikliku julgeoleku kaitse määruse ja muude seotud õigusaktide alusel esitatud süüdistustega seotud kohtumenetlused, millega mõnel juhul esines märkimisväärsed viivitusi. Paljusid süüdistatavaid hoitakse vahi all 2021. aasta keskpaigast saadik, mõnel juhul pikaajalises üksikvangistuses.

14.–17. juulil toimus **apellatsioonimenetlus 12 demokraatiameelse poliitiku ja aktivisti suhtes, kes mõisteti riikliku julgeoleku seaduse alusel süüdi 2020. aasta eelvalimistel osalemise eest.** Kohus mõistis 2024. aasta mais süüdi 45 süüdistatavat 47-st algses kohtuasjas (tuntud kui Hongkongi 47) ning mõistis kaks süüdistatavat õigeks. 12 süüdistatavat, kes mõisteti süüdi õõnestamise eesmärgil toimunud vandenõus, taotlesid vanglakaristuse kergendamist või süüdimõistvate kohtuotsuste tühistamist, samal ajal kui prokurör vaidlustas ühe süüdistatava suhtes tehtud õigeksmõistva otsuse. Prokuratuur esitas appellatsioonkaebuse ühe õigeksmõistva otsuse tühistamiseks. Apellatsioonkaebust käsitlev kohtuotsus kuulutati välja 2026. aasta veebruaris.

Samal ajal vabastati 45 süüdistatavast 14 pärast vangistuse lõppemist. Nende hulgas oli Andrew Chiu, kellest sai esimene riikliku julgeoleku valdkonna õigusrikkuja, kelle karistust kinnipidamisasutuste amet vähendas, ning ta vabastati 28. oktoobril. Chiu tegi koostööd prokuröridega, andes tunnistusi 16 endise kaaslase vastu, kes ei olnud end süüdi tunnistanud, millega saavutas oma esialgse seitsmeaastase karistuse vähendamise¹².

Riikliku julgeoleku seaduse kohane kohtuasi Hongkongi Hiina Patriootlike Demokraatlike Liikumiste Toetusliidu (edaspidi „Hongkongi toetusliit“) vastu, mis pidi algama 11. novembril 2025, lükati teist korda edasi ja uueks alguskuupäevaks määrati 22. jaanuar 2026. Kohtumenetlus peaks kestma 75 päeva. Praeguseks laialisaadetud kodanikuühiskonna rühm korraldas varem igal aastal Taevase Rahu väljaku 1989. aasta repressiooni Hongkongi mälestustseremooniat. Prokurör süüdistas Hongkongi toetusliitu ja selle põhiliikmeid õõnestamisele õhutamises. Suurim karistus selle eest on eluaegne vangistus. Üks süüdistatavatest Albert Ho otsustas end selles kohtuasjas süüdi tunnistada.

Seotud kohtuasjas tühistas kõrgeim appellatsioonikohus 6. märtsil Hongkongi toetusliidu kolme endise liikme, sealhulgas aseesimehe Chow Hang-tungi, süüdimõistvad kohtuotsused riikliku julgeoleku seaduse alusel politsei esitatud taotluste täitmata jätmise eest.

Riikliku julgeoleku seaduse alusel meediaettevõtja ja demokraatiameelse aktivisti Jimmy Lai vastu algatatud mässule õhutamist käsitlevas kohtumenetluses tegi kõrge kohus 15. detsembril kaks süüdimõistvat otsust (vandenõu teha koostööd välisriigi või välismaiste üksustega, et ohustada riiklikku julgeolekut) ning ühe süüdimõistva otsuse koloniaalajastu mässule õhutamise vastase seaduse alusel (vandenõu trükkida, avaldada, müüa, pakkuda müügiks, levitada, näidata ja/või reprodutseerida mässule õhutavaid väljaandeid). Lisaks Laile mõisteti süüdi ka kolm äriühingut, mis olid seotud nüüdseks tegevuse lõpetanud ajalehega Apple Daily. Kuus endist Apple Daily ajakirjanikku tunnistasid end 2022. aasta novembris süüdi.

Kohtumenetluses esines märkimisväärsed viivitusi. Algselt kavandatud 83 päeva asemel kestis see 156 päeva. Kohtuotsus sisaldas sisulist viidet Lai sõnadele ja tegudele, mis pärinesid ajast

¹² Ühes teises kohtuasjas otsustas appellatsioonikohus 24. juunil, et kinnipidamisasutuste amet ei olnud kohustatud kaaluma lahkulöömise õhutamises süüdi mõistetud meeleavaldaja Adam Ma ennetähtaegset vabastamist pärast seda, kui talle oli mõistetud vangistus. Kohtuotsuses rõhutati, et karistuse vähendamine on kaalutusõiguslik ja kinnipeetava ennetähtaegse vabastamise keelamine ei rikuks tema õigust vabadusele.

enne riikliku julgeoleku seaduse jõustumist 2020. aasta juunis. Kuna leevendusmenetlus ja süüdimõistmine toimuvad 2026. aastal, käsitletakse neid 2026. aasta aruandes.

Lai perekond on pidevalt väljendanud muret 78-aastase mehe vangistustingimuste ja tervisliku seisundi pärast.

Kohtuotsuse järel avaldasid paljud Hongkongi tippametnikud toetust sellele otsusele, mis oli Hongkongi kohtuasjade kontekstis pretsedenditu. Hiina Rahvavabariigi välisministeeriumi voliniku büroo Hongkongis avaldas 15.–23. detsembril üheksa artiklit, milles kinnitas veel kord oma toetust kohtuotsusele ja lükkas ümber kriitika.

Lisaks sellele kaebas Lai 2025. aastal edasi oma süüdimõistmised ja karistused, mis olid seotud tema osalemisega 4. juuni mälestustseremoonial 2020. aastal, ning eraldi pettusejuhtumi, mis oli seotud ajalehega Apple Daily.

6. juunil esitati aktivistile **Joshua Wongile** riikliku julgeoleku seaduse alusel **uus süüdistus „kokkuleppes teha salajast koostööd välisjõududega“**. Wong toodi kohtusse 6. juunil, kuna prokurörid väitsid, et ta oli 1. juulist kuni 23. novembrini 2020 koos pagulusse läinud endise seadusandja Nathan Law' ja teistega korraldanud vandenõu, et paluda välisriikide organisatsioonidel kehtestada sanktsioone või rakendada vaenulikku tegevust Hongkongi erihalduspiirkonna või Hiina Rahvavabariigi vastu. Wong kannab praegu 4 aasta ja 8 kuu pikkust vanglakaristust seoses nn Hongkongi 47 kohtuasjaga seotud õõnestamisjuhtumiga ning ta vabastatakse eeldatavasti 2027. aasta jaanuaris. Talle võidakse määrata täiendav vangistus kestusega alates kolmest aastast kuni eluaegse karistuseni.

Septembris lükkas apellatsioonikohus tagasi lahkulöömisele õhutamise eest süüdi mõistetud Portugali kodaniku ja Suurbritannia elaniku **Wong Kin-Chungi (tuntud ka kui Joseph John)** taotluse, millega ta soovis esitada kõrgeimale apellatsioonikohtule apellatsioonkaebuse oma viieaastase vanglakaristuse vaidlustamiseks. Seejärel esitas ta kaebuse otse kõrgeimale apellatsioonikohtule, mis samuti novembris tagasi lükati.

15. detsembril mõisteti 16-aastasele teismelisele kolme ja poole aasta pikkune vanglakaristus pärast seda, kui ta tunnistas end süüdi lahkulöömise toimepanemise vandenõus.

Aasta jooksul esitasid ametivõimud **riikliku julgeoleku kaitse määruse** alusel uusi süüdistusi. Detsembri alguses vahistati kümme isikut **„ebaseadusliku drillimise“** eest, mis on riikliku julgeoleku kaitse määruse artikli 13 kohaselt kuritegu, mis viitab sõjalisele väljaõppele; neist kahele esitati 15. detsembril süüdistus õõnestamise eesmärgil toimunud vandenõus. Wong Kwok-ngonile, keda tuntakse kirjanikunime Wong On-yin all, esitati 9. detsembril süüdistus mässule õhutamises ning **„riiklikku julgeolekut ohustavate kuritegude uurimise takistamises“** (riikliku julgeolekuga seotud uurimise käigus politsei tehtud juurdluse üksikasjade avalikustamise kaudu) –, mis on riikliku julgeoleku kaitse määruse artikli 88 kohaselt kuritegu.

Tagaotsitava aktivisti Anna Kwoki isa **Kwok Yin-sangi juhtumis**, keda süüdistati oma tütrele kuuluvate **„rahaliste vahendite või muude finantsvarade“** haldamises, lõppes neli päeva kestnud kohtuprotsess 23. detsembril ning kohtuotsust on oodata 11. veebruaril 2026. See on esimene juhtum, kus süüdistus esitatakse riigi julgeolekuga seotud õigusrikkumises tagaotsitava aktivisti sugulasele.

Stand Newsi kohtuasjas, kus 2024. aasta septembris mõisteti mässule õhutamise vastase koloniaalajastuseaduse alusel süüdi kaks endist peatoimetajat, esitas üks toimetaja 2025. aasta juunis apellatsioonkaebuse. Apellatsioonkaebuse kohtumenetlus on kavas 2026. aasta septembris. Ühes teises mässule õhutamise kohtuprotsessis kinnitas kõrgeim apellatsioonikohus 6. märtsil aktivist Tam Tak-chi süüdimõistmise.

Kohtud jätkasid 2019. aasta meeleavaldustega seotud kohtuasjade menetlemist. Hongkongi kohtusüsteemi andmetel olid kohtud 2025. aasta aprilli seisuga menetlenud 96 % 2019. aasta meeleavaldustega seotud pooleliolevatest kohtuasjadest.

Demokraatiameelne endine seadusandja Lam Cheuk-ting mõisteti 6. novembril õigeks süüdistuses, et ta olevat 2019. aastal seoses vastuolulise väljaandmiseseaduse eelnõuga toimunud kaootilise istungi käigus „rännanud või takistanud“ Pekingi-meelseid seadusandjaid. 27. veebruaril mõisteti talle 37-kuuline vanglakaristus osalemise eest 21. juulil 2019 Yuen Longi MTR-jaamas toimunud „mässus“, kus valgetes riietes rahvahulk ründas demokraatiat toetavaid meeleavaldajaid.

Märtsis kinnitas apellatsioonikohus Demokraatliku Partei esimehe Lo Kin-hei õigeksmõistva otsuse, keda oli süüdistatud ebaseaduslikus kogunemises osalemises 2019. aastal, enne tema ametiaega partei esimehena.

Linna teises kohtuprotsessis, mis toimus ÜRO terrorismivastaste meetmete määruse alusel, mõistis vandekohus pärast 163-päevast kohtuprotsessi 4. septembril kõik seitse terrorismis süüdistatavat õigeks, kuid mõistis riikliku julgeoleku seaduse alusel kolm isikut süüdi vandenõus korraldada pommirünnakuid 2019. aasta meeleavalduste ajal. Kohus mõistis kolmele süüdimõistetule vangistuse kestusega alates 16 aastast ja kaheksast kuust kuni 18 aastani. Ühele õigeks mõistetud isikule esitati 30. oktoobril süüdistus vandenõus õhutada teisi 2019. aastal mässule.

Aprillis mõisteti **sotsiaaltöötaja Jackie Chen** pärast asja uuesti läbivaatamist süüdi ja 45 kuuks vangi; seejärel juunis tühistas sotsiaaltöö registreerimise amet tema tegevusloa.

Paljud ligikaudu **6 000 meeleavaldajast, kes vahistati 2019. aasta meeleavalduste ajal, kuid kellele ei ole veel süüdistust esitatud**, on endiselt vabastatud kautsjoni vastu ning ootavad politseiuurimisi ja prokuratuuri otsuseid. 2025. aastal on ametiasutused väidetavalt hakanud pakkuma mõnele mõjutatud isikule õiguslikku rehabiliteerimist tingimusel, et nad allkirjastavad tunnistuse oma rikkumise kohta ja lubavad edaspidi seadust järgida.

Riikliku julgeoleku küsimustes on õigusriigi põhimõte Hongkongis endiselt suure surve all. Ametivõimud jätkavad poliitilise opositsiooni ja aktivistide kohtu alla andmist riikliku julgeolekut käsitlevate õigusaktide alusel. Muret tekitasid ka märkimisväärsed viivitused riikliku julgeolekuga seotud kohtuprotsessides, pikaajaline eelvangistus ja korduv üksikvangistuse kasutamine. Endiselt tekitab muret see, kas riikliku julgeolekuga seotud kohtuasjades tagatakse õigus õiglasele kohtumenetlusele, kuna neid kohtuasju arutavad hoolikalt valitud kohtunikud ja need on seni toimunud prokuratuuri taotlusel ilma vandekohtuta. Lisaks sellele on ametivõimud aktivistide, ajakirjanike ja kodanikuühiskonna survestamiseks üha enam kasutanud haldus- ja reguleerivaid meetmeid (sealhulgas litsentside ja ametivolituste tühistamist, tegevuskohtade piiranguid, kontrolli või maksuauditeid). Need suundumused mõjutavad tugevalt Hongkongi üldise õiguse kohtusüsteemi. Kuigi õigusriigi

põhimõtet väljaspool riikliku julgeolekuga seotud kohtuasju suures osas järgitakse, on olemas ülekanduva mõju oht.

Hongkong on Ameerika Ühendriikides asuva Maailma õiguse projekti (World Justice Project) 28. oktoobril avaldatud 2025. aasta õigusriigi indeksis 143 riigi ja jurisdiktsiooni seas 24. kohal maailmas, olles langenud eelmise aastaga võrreldes ühe koha võrra. Hongkongi koht põhiõiguste pingereas langes 62. kohalt 67. kohale.

2025. aasta lõpuks töötas Hongkongi kõrgeimas apellatsioonikohtus kuus ajutist välismaa kohtunikku – kolm Austraaliast, kaks Ühendkuningriigist ja üks Uus-Meremaalt. Ajutiseks kohtunikuks nimetati Uus-Meremaa kohtunik William Gillow Gibbes Austen Young. Kohtunik lord Hoffmanni ametiaega pikendati kolme aasta võrra. Kohtunik Roberto Ribeiro nimetati uuesti kõrgeima apellatsioonikohtu alaliseks kohtunikuks.

Austraalia kohtunik Robert French otsustas aprillis ajutise kohtuniku ametikohalt tagasi astuda. Oma otsust selgitades rõhutas ta, et kõrgeima apellatsioonikohtu ajutiste kohtunike roll on muutunud üha enam iganenuks ja pigem kosmeetilisemaks. Ühendkuningriigi kõrgeima kohtu endine esimees leedi Hale märkis juulis eraldi, et ta „on nüüd veelgi enam veendunud, et see oli õige otsus“, et ta astus 2021. aastal Hongkongi kõrgeima apellatsioonikohtu ajutise välismaise kohtuniku ametikohalt tagasi. Hale märkis, et „riikliku julgeoleku seadus on asendanud põhiseaduse“.

Hongkong lubab jätkuvalt teistes üldise õiguse jurisdiktsioonides tegutsevatel vandeadvokaatidel kohtumenetlustes osaleda. Sel aastal esitas justiitsministeerium siiski vastuväite Briti vandeadvokaadi Tim Oweni suhtes, kes esindas süüdistatavat organiseeritud ja raskeid kuritegusid käsitleva määrusega seotud kohtumenetluses. Teadaolevalt oli see esimene kord, kui selline keeld kehtestati, kuigi advokatuur oli juba loobunud vastuväidetest.

2025. aastal keskenduti jätkuvalt ka riikliku julgeoleku integreerimisele erihalduspiirkonna juhtimisse.

25. juulil andsid Hongkongi ametivõimud välja **vahistamismäärused ja pakkusid tabamispreemiaid 19 välismaal asuva Hongkongi aktivisti suhtes**, kelle hulgas oli esmakordselt ka üks ELi kodanik. 4. augustil kuulutas valitsus ametlikult 19 isikust 16 põgenenuks, millega kaasnesid täiendavad piirangud – 12 isikul tühistati Hongkongi erihalduspiirkonna pass ning ühe endise avaliku teenistuja pension tühistati. Kokku oli politsei aasta lõpuks välja andnud vahistamismäärused 34 välismaal elava isiku suhtes.

Veebruaris juhtis USAs asuv Hongkongi demokraatianõukogu tähelepanu sellele, et 2024. aasta lõpu seisuga oli politsei Hongkongis riiklikku julgeolekut käsitlevate õigusaktide alusel uurimise abistamiseks kinni võtnud 38 sugulast ja 12 seotud isikut, kuna neil oli isiklike sidemeid tagaotsitavate välismaal asuvate aktivistidega.

2. detsembril keelas julgeolekuminister Kanadas asuva organisatsiooni Hong Kongi parlament ja Taiwanis asuva organisatsiooni Hongkongi demokraatlik iseseisvusliit tegevuse Hongkongis. See oli esimene kord, kui Hongkongi valitsus kasutas oma riikliku julgeoleku kaitse määrusest tulenevaid volitusi, et keelustada organisatsioonid, mida peetakse õhnestavateks.

Septembris andis julgeolekubüroo suunised kõigile avalikele teenistujatele, et suurendada nende teadlikkust riikliku julgeoleku kaitsmisest.

Riikliku julgeoleku seaduse viiendat aastapäeva tähistati näitusega Hongkongi ajaloomuuseumi riikliku julgeoleku alase hariduse näituste galeriis.

18. juulil jõustusid vanglate valitsuse muudetud üldeeskirjad, millega anti kinnipidamisasutuste ametile õigus piirata riikliku julgeoleku kaalutlustel kinnipeatavate juurdepääsu advokaatidele ja teistele külastajatele.

25. juunil võttis seadusandlik kogu vastu 2025. aasta ametiühingute (muudetud) määruse, mis peaks jõustuma 5. jaanuaril 2026. Muu hulgas keelatakse seadusega riikliku julgeolekuga seotud süütegudes süüdi mõistetud isikutel töötada ametiühingus juhtival ametikohal.

Mais avaldatud koolide haldamise juhendis nõutakse, et koolide raamatukoguhoidjad eemaldaksid materjalid, mis sisaldavad „riiklikku julgeolekut ohustavaid elemente või on vastuolus riikliku julgeoleku huvidega“. Pärast augustis tehtud ajakohastamist on juhendis lisaks sätestatud, et õpilaste tegevus väliste organisatsioonidega ei tohi hõlmata sisu, mis ohustab riiklikku julgeolekut või edendab poliitilist propagandat ja sobimatuid väärtusi.

SmartView valvekaamerate algatuse raames ühendati MTR-jaamadesse ja sotsiaalelamurajoonidesse juba paigaldatud videovalvekaamerad keskse politseivõrguga.

Küsimusi tekitas asjaolu, et keskendumine riiklikule julgeolekule kandub üha enam üle ärivaldkonda. Juunis lisas toidu- ja keskkonnatervise amet riikliku julgeoleku tingimused peaaegu 20 liiki litsentsidele ja lubadele, sealhulgas restoranidele, pagariäridele, lihunikele, ujulatele ja massaažisalongidele. Need load võib tühistada, kui loa omanikud või nende töötajad ja alltöövõtjad panevad toime mis tahes „rikkumise“.

Välismaal elavad aktivistid pidid endiselt taluma ahistamist. Detsembris saadeti Carmen Lau endistele naabritele Ühendkuningriigis kirjad, mis väidetavalt pärinesid eksiilis viibivalt aktivistilt Carmen Lault ja sisaldasid digitaalselt võltsitud pilte temast kui seksitöötajast.

2025. aastal avaldasid Pekingi kontrolli all olevad Hongkongi meediaväljaanded Wen Wei Po ja Ta Kung Pao aktiivselt survet mitmetele organisatsioonidele, süüdistades neid „pehmes vastupanus“: sellisteks näideteks on Liber Research Community (vabad teadusringkonnad), sõltumatu raamatumess ja Hongkongi Hiina Ülikooli Aasia ja Vaikse ookeani uuringute instituut, kes korraldas küsitluse valitsusjuhi toetusreitingu kohta.

2025. aastal jätkati jõupingutusi riikliku julgeoleku ja patriootliku hariduse tugevdamiseks. 15. aprillil, riikliku julgeoleku alase hariduse päeval, toimusid riigilipu heiskamise tseremooniad üle 300 lasteaia, algkoolis ja keskkoolis, kus osales ligi 160 000 õpilast. Haridusamet palus lasteaedadel korraldada lipu heiskamise tseremooniaid, et tähistada 30. juunil Pekingi kehtestatud riikliku julgeoleku seaduse viiendat aastapäeva, ning jagas pedagoogidele soovituslikke kõnesid riikliku julgeoleku tähtsuse teemal. 1. juulil korraldasid kõik kaheksa riiklikult rahastatavat ülikooli lipu heiskamise tseremooniaid, et tähistada üleandmise aastapäeva.

Haridusamet avaldas 10. juunil uue suunise, millega ajakohastati esimest korda kaheksa aasta jooksul algkooli inglise keele õppekava. Kui eelmises suunises oli rõhku pandud sellele, et

õpilastel võimaldataks „uurida väärtustega seotud teemasid, sealhulgas inimõigusi ja võrdseid võimalusi“, siis uus „inglise keele õppe põhivaldkonna õppekava juhend 1.–6. klassile“ keskendus „väärtushariduse tugevdamisele, mis hõlmab riiklikku haridust, sealhulgas patriootlikku kasvatust, riikliku julgeoleku alast haridust ja elukestvat õpet“.

3. oktoobril teatas haridusamet muudatustest keskkooli ajaloo- ja Hiina ajaloo õppekavades. Näiteks saaksid õpilased rohkem teada kommunistliku partei asutamise kohta. Hongkongi eksami- ja hindamisamet – mis vastutab kohalike ülikooli sisseastumiseksamite korraldamise eest – tõi esile, et Hiina ajaloo eksamit sooritavad õpilased ei suutnud nimetada „Suure hüppe“ positiivset mõju.

21. augustil avati Pekingis esimene Hongkongi ja Macau õpilastele mõeldud patriootliku hariduse keskus. Hongkongi Polütehniline Ülikool avas 10. detsembril koostöös Xi'an Jiaotongi Ülikooliga „Hongkongi Polütehnilise Ülikooli patriootliku hariduse keskuse (Xi'an)“.

Muud juhtimisega seotud olulised sündmused

17. septembril kuulutas valitsusjuht John Lee välja oma praeguse viieaastase ametiaja eelviimase aasta juhtimiskava, mille keskmes on majandusareng. Oktoobris esitas valitsus põhieeluruumide seaduse eelnõu, mille eesmärk on kõrvaldada järk-järgult kasutuselt nõuetele mittevastavad ühiskorterid.

26. novembril nõudis Tai Po tulekahju tragöödia 168 inimese elu, kelle hulgas oli Hongkongi elanikke, välismaalastest koduabilisi ja üks tuletõrjuja. Linn mälestas hukkunuid kolmepäevase leinaperioodiga 29. novembrist kuni 1. detsembrini. ELi pressiesindaja ning ELi Hongkongi ja Macau esinduse juht tegid sotsiaalmeedias avalduse, milles väljendasid solidaarsust tragöödiast mõjutatud inimestega¹³.

24. septembril tabas Hongkongi supertaifuun Ragasa, mistõttu andis Hongkongi meteoroloogiaamet välja 10. taseme orkaanihäire, kuna keskmine tuulekiirus ületas 118 km tunnis. See torm oli 2025. aastal Vaikse ookeani loodeosa kõige tugevam troopiline tsüklon. Tänu asjaomaste kohalike omavalitsuste professionaalsusele ja Hongkongi elanikkonna märkimisväärsele vastupanuvõimele taastus linnas kiiresti tavapärane elu.

Hongkongi välissuhted

Hongkongi välissuhteid iseloomustasid 2025. aastal jõupingutused mitmekesistada kaubandus- ja majandussidemeid Kagu-Aasia, Lähis-Ida ja muude arenevate turgudega. Mais toimus valitsusjuhi ja tema delegatsiooni kuupäevane visiit Katarisse ja Kuveiti. Samal ajal külastas rahandusminister Paul Chan oktoobris Saudi Araabiat. Ta tühistas detsembri keskpaigaks kavandatud visiidi Jaapanisse, kuna pinged Tokyo ja Pekingi vahel olid suurenemas.

Pärast märtsis toimunud maavärinat magnituudiga 7,6 saatis valitsus Myanmarri päästemeeskonna.

¹³ https://www.eeas.europa.eu/delegations/hong-kong/tai-po-fire-eu-office-extends-condolences-and-solidarity_en?s=239.

30. mail osales Hiina välisminister Wang Yi Rahvusvahelise Vahendusorganisatsiooni asutamise konventsiooni allkirjastamise tseremoonial. 2025. aasta lõpu seisuga oli konventsiooni allkirjastanud 38 riiki, sealhulgas Hiina. Wang Yi selgitas, et vahendusasutuse loomine pakub „rahvusvahelisele üldsusele uut võimalust vaidluste lahendamiseks ja leppimise saavutamiseks“. Organisatsioon alustas ametlikult tegevust 20. oktoobril. Esimeseks peasekretäriks nimetati Teresa Cheng, endine Hongkongi justiitsminister.

25. augustil toimus Hongkongi rahvusvahelise ombudsmanide akadeemia avatseremoonia. Akadeemia eesmärk on edendada rahvusvahelist teabevahetust ja koostööd ning parandada samal ajal kohaliku avaliku halduse kvaliteeti.

5. juulil pidas avatseremoonia Hiina rahva välisriikidega peetavate sõprussidemete ühenduse egiidi all tegutsev Hongkongi välissõpruse ühendus.

Jätkus väljaränne Hongkongist. Ühendkuningriigi siseminister teatas, et 2025. aasta septembri seisuga oli ministerium saanud Hongkongist pärit Ühendkuningriigi ülemeremaade passi omanikelt üle 230 000 taotluse osalemiseks eriviisakavas, mis võib sillutada teed kodakondsuse saamisele. Kava alusel on Ühendkuningriiki saabunud ligikaudu 150 000 inimest. Kanada ja Austraalia said jätkuvalt viisataotlusi Hongkongi elanikele mõeldud spetsiaalsete sisserändekavade alusel.

10. juulil pikendas USA president Hongkongi riikliku hädaolukorra staatust, jätkates sellega Ameerika Ühendriikide poolt Hongkongile antud kaubanduse erisoodustuste tühistamist. Kõnealune staatus keelab ka tundliku tehnoloogia ekspordi linna.

31. märtsil teatas USA sanktsioonide kehtestamisest kuue Hongkongi ja Mandri-Hiina ametniku suhtes opositsiooniaktivistide „piiriülese represseerimise“ eest riiklikku julgeolekut käsitlevate õigusaktide alusel. Need kuus ametnikku on justiitsminister Paul Lam, politseikomissar Raymond Siu (kes jäi pensionile 1. aprillil), Hongkongi riikliku julgeoleku kaitse komitee peasekretär Sonny Au, keskvalitsuse riikliku julgeoleku kaitsmise ameti direktor Dong Jingwei, ning politsei abikomissarid riikliku julgeoleku alal Dick Wong ja Margaret Chiu. See on viies kord, kui USA on kehtestanud sanktsioonid Hongkongi ametnike suhtes.

10. aprillil keelati Briti seadusandjal Werra Hobhouse'il isikliku reisi ajal Hongkongi siseneda. Teadaolevalt oli ta esimene Briti parlamendiliige alates 1997. aastast, kellel keelati Hongkongi saabumisel riiki siseneda.

Augustis kinnitas Ühendkuningriigi siseasjade riigiminister seadusemuudatused, mille kohaselt käsitletakse Hongkongi väljaandmistootlusi iga juhtumi puhul eraldi.

Aasta jooksul kinnitas Ühendkuningriigis elav aktivist ja endine seadusandja Austraalias, et nad olid saanud oma vastavate vastuvõtvatelt riikidelt varjupaigastaatuse.

Õigused, vabadused ja võrdsed võimalused

2025. aastal jäi Hongkong erinevates õigustega seotud üleilmsetes pingeridades endiselt tagasihoidlikule kohale. Valitsusvälise organisatsiooni Freedom House aruande kohaselt oli Hongkong 2025. aastal „osaliselt vaba“ territoorium ning tema punktisumma oli 40 punkti 100st. Organisatsiooni Economist Intelligence Unit koostatud ja 2025. aasta veebruaris

avaldatud 2024. aasta demokraatiaindeksi kohaselt jäi Hongkong 167 riigi ja territooriumi seas 87. kohale. Indeks liigitas Hongkongi taas „hübriidrežiimiks“, mille üldine punktisumma oli 5,09 punkti 10st.

ÜRO peasekretäri aruande „**Koostöö ÜRO, selle esindajate ja mehhanismidega inimõiguste valdkonnas**“¹⁴ kohaselt, mis esitati Inimõiguste Nõukogule 17. septembril, on kahe USAs asuva Hongkongi demokraatianõukogu töötaja, Anna Kwoki ja Carmen Lau suhtes „väidetavalt rakendatud survemeetmeid seoses nende varasema ja jätkuva koostööga ÜROga, sealhulgas Inimõiguste Nõukogu läbiviidava Hiina inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise neljanda tsükli raames“. Aruandes viidati ka survemeetmetele Chow Hang-tungi suhtes ning Jimmy Laid ja tema poega Sebastieni toetava rahvusvahelise õigusmeeskonna kahe liikme suhtes.

3. veebruaril esitasid Hiina ja Hongkongi valitsused ÜRO piinamisvastasele komiteele kuueaastase viivitusega oma korralise aruande, mis pidi algselt esitatama 2019. aastal.

8. septembril väljendasid ÜRO kohtunike ja advokaatide sõltumatus eiraportöör ning arvamus- ja väljendusvabaduse õiguse edendamise ja kaitsmise eiraportöör¹⁵ tõsist muret selle üle, et praegu Austraalias elav advokaat kustutati advokaatide registrist, „ilma et ta oleks rikkunud advokatuuri põhikirja või käitumisjuhendit“.

ÜRO inimõiguste ülemvolinik Volker Türk väljendas 9. detsembril muret teadete pärast, et riikliku julgeoleku kaitse määrust kasutati selleks, et „suruda maha inimesi, kes nõudsid surmava [Tai Po] tulekahju uurimist“¹⁶.

Ajakirjandusvabadus oli jätkuvalt surve all. Mais avaldatud Piirideta Reporterite iga-aastases ajakirjandusvabaduse indeksis langes Hongkong veel viie koha võrra 140. kohale. Hongkong langes esimest korda indeksi „punasesse tsooni“, mis näitab „väga tõsist“ olukorda. Languse põhjuseks peeti Stand Newsi toimetajate süüdimõistmist mässule õhutamise eest 2024. aasta septembris.

Rahvusvahelistel ajakirjanikel keelati mitmel korral riiki siseneda. Tööviisa taotlused lükati tagasi, sealhulgas Bloombergi ajakirjaniku Rebecca Choong Wilkinsi puhul.

Laialt on levinud enesetsensuur – Hongkongi väliskorrespondentide klubi läbi viidud ja aprillis avaldatud 2024/25. aasta ajakirjandusvabaduse uuringus selgus, et 65 % küsitletud liikmetest tunnistasid, et nad kasutavad enesetsensuuri, samas kui 33 % kaalusid ajakirjandusvabaduse puudumise tõttu linnast lahkumist. Hongkongi Ajakirjanike Liidu koostatud ja oktoobris avaldatud ajakirjandusvabaduse indeks oli 100-punktilisel skaalal 28,9 punkti, mis on parem tulemus kui eelmise aasta 25 punkti. Liit väitis, et „indeksi tõus ei tähendanud märkimisväärset paranemist, vaid peegeldas pigem Hongkongi ajakirjanike vastupidavust praeguses olukorras“.

2025. aastal pidid sõltumatud meediaväljaanded ja ajakirjanikud endiselt taluma halduslikku ahistamist, sealhulgas ilmselt poliitilistel kaalutlustel läbiviidud maksualaseid uurimisi. Hongkongi Ajakirjanike Liit teatas mais, et vähemalt kuue sõltumatu meediakanali (sealhulgas Hong Kong Free Press (HKFP), Hong Kong Inmedia ja The Witness) suhtes algatas Hongkongi

¹⁴ <https://www.ohchr.org/en/documents/thematic-reports/ahrc6062-cooperation-united-nations-its-representatives-and-mechanisms>.

¹⁵ <https://spcommreports.ohchr.org/TMResultsBase/DownloadPublicCommunicationFile?gId=30342>.

¹⁶ <https://news.un.org/en/story/2025/12/1166548>.

maksuamet samal ajal maksuauditid ja esitas tagasiulatuvaid nõudeid. Lisaks mõjutas see 20 sõltumatute meediaväljaannetega seotud isikut, sealhulgas Hongkongi Ajakirjanike Liidu hiljuti tagasi valitud juhti Selina Chengi.

Ajakirjanike ühendustel oli korduvalt raskusi ürituste toimumiskohtade leidmisega. Seepärast pidi Hongkongi Ajakirjanike Liit jaanuaris jätma ära jalgpallimatši ja veebruaris iga-aastase piduliku õhtusöögi, samal ajal kui Hongkongi Pressifotograafide Liit ei saanud novembris korraldada oma 35. aastapäevale pühendatud näitust.

Sellises üha keerulisemas keskkonnas korraldas Hongkongi Ajakirjanike Liit juunis uue juhatuse valimised, avalikustamata seejuures uute liikmete nimesid.

Septembris võttis seadusandlik kogu vastu 2025. aasta õiguste ja maa registreerimise seaduse (mitmesugused muudatused), mis ei võimaldanud ajakirjanikel enam ametlikele maaandmetele juurde pääseda, mis piirab uuriva ajakirjanduse võimalusi.

South China Morning Posti ajakirjanik Minnie Chan, kes kajastab Hiina välis- ja kaitsepoliitikat ning keda on kinni peetud alates 2023. aasta oktoobrist, oli teadaolevalt 2025. aasta lõpuks endiselt Mandri-Hiinas vahi all.

Radio Free Asia lõpetas kantonikeelse sisu edastamise alates 1. juulist pärast seda, kui Ameerika Ühendriikide Ülemaailmse Meedia Agentuur lõpetas rahastamise. 1996. aastal asutatud eraõiguslik ja kasumit mittetaotlev uudistekanal tootis sageli sisu, mida Hongkongi valitsus kritiseeris.

2025. aastal tagas ajakirjandusvabaduse ja sõnavabaduse rakendamise ka Hongkongi kohtusüsteem. 7. augustil jättis kõrgeim apellatsioonikohus rahuldamata kommunikatsiooniameti taotluse tühistada varasem otsus, mille kohaselt valitsuse rahastatava ringhäälinguorganisatsiooni Radio Television Hong Kong (RTHK) eetrisse lastud poliitiline satiir ei kujutanud endast selle organisatsiooni juhendi rikkumist. See otsus langetati RTHK saatejuhtide ametiühingu ja Hongkongi Ajakirjanike Liidu kasuks, kes esitasid viis aastat tagasi esialgse kaebuse seoses järelevalveasutuse hoiatusega satiirilise päevakajalise saate kohta.

2025. aastal sattus veelgi suurema surve alla ka sõnavabadus ja erinevate arvamuste esitamise võimalus. Pärast Tai Po tulekahju, milles hukkus 168 inimest, vahistas riiklik julgeolekupolitsei mässule ohutamise süüdistuse alusel üliõpilase Miles Kwani ja endise piirkonnavalikogu liikme Cheung Kam-hungi. Kwan oli nõudnud tulekahju sõltumatut uurimist ning Kam-hung oli kohapeal tegutsenud vabatahtlikuna, et korraldada annetatud abivahendite jagamist tulekahjus kannatada saanud inimestele.

2025. aasta veebruaris lõpetas Hongkongi sõltumatu avaliku arvamuse uurimisinstituut suure surve all poliitiliste arvamusküsitluste läbiviimise. Uurimisinstituudi president Robert Chung viidi riikliku julgeolekupolitsei poolt kaks korda ära, et ta aitaks kaasa uurimisele, mis puudutas ühe „tagaotsitava“ (2022. aastal Ühendkuningriiki kolinud instituudi endine tegevdirektori asetäitja Chung Kim-wah) abistamist. Chung vabastati hiljem.

Hongkongi Hiina Ülikooli Aasia ja Vaikse ookeani piirkonna uuringute instituut ei ole alates juunist avaldanud ühtegi küsitlustulemust ega Hongkongi valitsuse ja valitsusjuhi toetusreitinguid.

Poliitiline surve mõjutas jätkuvalt ka kultuuritegevust. Ka 2025. aastal jätkus teatud kriitiliseks peetavate filmilainastuste ja kultuurietenduste tühistamine. Hongkongi Prantsuse filmifestivalil jäeti ära kaks filmi, sealhulgas „Dossier 137“, mis käsitleb Prantsuse politsei tegevust meeleavalduste ajal. Kohalik filmitegija Kiwi Chow kurtis novembris, et ta oli oodanud neli kuud, enne kui talle teatati, et tema uusim draama „Tähtaeg“ ei saanud Hongkongis linastusluba; tavaliselt võtab see protsess aega ligikaudu 14 päeva.

Pärast konsulteerimist kultuuri-, spordi- ja turismiametiga tühistas Lääne-Kowlooni kultuuripiirkonna amet 18. oktoobril, vahetult enne piletimüügi algust, auhinnatud näitekirjaniku Candace Chongi näidendi „We Are Gay“ uuslavastuse. Amet selgitas, et oli saanud kaebusi, mille kohaselt see teos (mille keskmes on geide armastuslugu) „õhutab vastasseisu“ ja „laimab Hongkongi“.

30. mail teatas pärast „hoolikat kaalumist“ laulja ja laulukirjutaja Sunny Lam, kes on tuntud laulusõnade ümberkirjutamise poolest eesmärgiga satiirilisel kajastada päevakajalisi sündmusi, oma kahe kontserdi tühistamisest, mis olid kavandatud 1. ja 2. juunil Lääne-Kowlooni kultuuripiirkonda.

Jätkus ametlik kriitika kultuuritegevuse „pehme vastupanu“ suhtes, näiteks juulis korraldatud sõltumatu raamatumessi puhul.

Juurdepääs teabele ja sõnavabadus jäi Hongkongis siiski märkimisväärselt vabamaks kui Mandri-Hiinas. Suures osas avatud internetiühendus võimaldas hongkonglastel jätkuvalt kasutada sõltumatut veebimeediat. Pädev valitsusasutus pikendas aasta lõpus väliskorrespondentide klubi praeguse tegevuskoha rendilepingut veel kolmeks aastaks.

Usuvabadus jäi Hongkongis suures osas puutumata. Usuliste rühmituste või juhtide võimalused eriarvamuste väljendamiseks on aga endiselt tugevalt piiratud. Juba neljandat aastat järjest ei korraldanud Hongkongi katoliiklik piiskopkond avalikke missasid Taevase Rahu väljaku repressiooni mälestamiseks.

Aprillis andis kohalik kohus 93-aastasele katoliku kardinalile Joseph Zen Ze-kiunile (kes on olnud tagatise vastu vabaduses alates vahistamisest 2022. aastal välisriigiga koostöö tegemise süüdistuse alusel ning kelle pass on riikliku julgeolekupolitsei poolt konfiskeeritud) loa sõita paavst Franciscuse matustele Vatikani. Teadaolevalt keelati tal reisi ajal meediaintervjuude andmine.

Puuduvad märgid rahumeelsete meeleavalduste pidamise vabaduse taastumisest. Kuuendat aastat järjest jäi ära varasematel aastatel Victoria pargis Taevase Rahu väljaku 1989. aasta repressiooni mälestamiseks toimunud suurejooneline 4. juuni tseremoonia, mida korraldas algselt kodanikuühiskonna rühm Hongkongi Patriootlike Demokraatlike Liikumiste Toetusliit. Mälestuspäeva märgiks pani ELi büroo oma kontoriakendele taas küünlad.

4. juunil vahistas politsei Victoria pargi lähedal kaks isikut ja viis kaasa kümme isikut. Kaks isikut vahistati vastavalt isikut tõendava dokumendi esitamata jätmise eest ja politseiametnike tegevuse takistamise kahtluse tõttu.

Mälestamisega seotult otsustas auto numbrimärgiga „US 8964“ (numbrikombinatsioon, mis on seotud 1989. aasta Taevase Rahu väljaku repressiooni kuupäevaga) omanik kolida Ühendkuningriiki, kuna tema perekonda ahistati tööl ja koolis. Lisaks sellele avastas omanik,

et tema konto transpordiametis oli „lukustatud“, mis tähendab, et kõik tema numbrimärkide ja autodega seotud tehingud pidid saama politsei heakskiidu.

Seadusandliku kogu hoone kõrval asuvad traditsioonilised meeleavalduste kohad on endiselt suletud. Venemaa täiemahulise Ukrainasse sissetungi kolmandal aastapäeval toimusid siiski politsei range kontrolli all väikesed meeleavaldused. Erariietes politsei kontrollis kohapeal osalejate ja ajakirjanike isikutunnistusi. Samuti esines mitmeid juhtumeid, kus isikud protesteerisid ilma ametivõimude sekkumiseta USA konsulaadi ees Palestiina toetuseks.

Ametivõimud jätkasid 1. mai töörahva püha tähistamiseks kavandatud meeleavalduste takistamist, laiendades survet ka valitsusmeelsetele rühmitustele, nagu Ametiühingute Föderatsioon ning Hongkongi ja Kowlooni Ametiühingute Föderatsioon, kes olid enne 2020. aastat 1. mai töörahva püha tähistanud. 2025. aasta aprillis väljendas politsei väidetavalt muret korra säilitamise pärast võimaliku meeleavalduse ajal, mille tulemusel ametiühing tühistas ürituse.

Veebruaris jättis Hongkongi *Tele-call*-taksojuhtide ametiühing ära kavandatud viiepäevase streigi pärast seda, kui Hongkongi valitsusjuht hoiatas, et selline tegevus võib kahjustada „rahva huve“. Ametiühing oli nõudnud karmide meetmete võtmist litsentsita sõidutellimisteenuste suhtes.

Samal ajal andsid ametivõimud jätkuvalt piisavalt ruumi valitsusmeelsete rühmituste korraldatud meeleavaldustele, milles kritiseeriti ELi ja samameelseid riike. Vastureaktsioonina inimõigustega seotud ELi avaldustele toimus 2025. aastal ELi büroohoone ees neli sellist meeleavaldust.

Ühinemisvabadus oli 2025. aastal endiselt suure surve all. Mitu väljapaistvat kodanikuühiskonna organisatsiooni saadeti laiali. 28. veebruaril otsustas etniliste vähemuste õiguste eest võitlev mittetulundusühing Hong Kong Unison pärast 24 tegevusaastat oma tegevuse lõpetada. 12. juunil teatas Hongkongis asuv China Labour Bulletin, mille asutas 1994. aastal tööõiguste aktivist Han Dongfang, oma otsusest tegevus lõpetada, viidates rahalistele raskustele ja võlgadele. Rühm oli Hongkongist toetanud mandri-Hiina töölisliikumisi. 2021. aastal asutatud Riders' Rights Concern Group, mis keskendub pakiveotöötajate õigustele, teatas 30. juunil, et lõpetab viivitamata oma tegevuse.

1. augustil teatas 29-aastase ajalooga Sadama Kaitse Ühing (tuntud looduskaitseorganisatsioon, mis võitles 1997. aastal edukalt Victoria sadama õigusliku kaitse eest) oma tegevuse lõpetamisest, viidates hiljutistele seadusemuudatustele, mis soodustavad uue maa loomist ja õõnestavad sellega organisatsiooni missiooni. Kuigi rühma toetasid endised linnajuhid Tung Chee-hwa ja Carrie Lam, süüdistas Pekingi toetatav Ta Kung Pao rühma pehmes vastupanus.

22. augustil avaldas valitsus teated peaaegu 300 rühma kustutamise kohta ühingute registrist, väites, et need organisatsioonid „on tegevuse lõpetanud“. Rühmade hulgas oli kuus nüüdseks tegevuse lõpetanud demokraatiameelset rühmitust, sealhulgas Scholarism, mille asutas vangistatud aktivist Joshua Wong ja demokraatiameelne fraktsioon People Power.

Viimase aasta jooksul pidid mitmed kodanikuühiskonna rühmitused saama hakkama ürituste toimumispaikade viimasel hetkel tühistamisega. Näiteks teatas Hongkongi Hiina ülikool üks päev enne 22. juunil toimuma pidanud ökoturismi foorumit Greenpeace'ile, et toimumispaik vajab remonti, mistõttu tuli üritus üle viia veebi.

Sama toimus ka konsulaarkorpuse liikmetega. Juulis avaldatud intervjuus avaldas ametist lahkuv USA peakonsul Gregory May, et diplomaatilisel esindusel oli „üha raskem“ leida sobivaid toimumispaiku, kuna korraldajad olid mitmel korral viimasel hetkel loobunud ning mõned neist viitasid ametivõimude survele.

15. aprillil teatas Amnesty International uue, välismaal asuva Hongkongi osakonna loomisest pärast organisatsiooni büroode sulgemist linnas 2021. aastal. Bürood juhivad Hongkongi aktivistid, kes tegutsevad Austraalias, Kanadas, Taiwanis, Ühendkuningriigis ja Ameerika Ühendriikides.

Akadeemiline vabadus on jätkuvalt surve all, laialt on levinud enesetsensuur, eelkõige humanitaar- ja sotsiaalteadustes. 2025. aastal pidid kaheksa riiklikult rahastatavat ülikooli allkirjastama uue vastutuslepingu, mis sisaldab sätteid, mille kohaselt peavad ülikoolid järgima keskvalitsuse „soovitusi ja juhiseid“ ning kooskõlastama oma tegevust Hiina liidri Xi Jinpingi märkustega.

Hongkongi Hiina Ülikooli Aasia ja Vaikse ookeani piirkonna uuringute instituut lõpetas lepingud kahe auvanemteaduriga – endise USA diplomaadi Morton Holbrooki ja Taiwani teadlase Hsin-Huang Hsiaoga – seoses Pekingi kontrolli all oleva ajalehe Ta Kung Pao 30. juulil avaldatud kriitikaga.

Augustis korraldasid Hongkongi Ülikool ja Hongkongi Teadus- ja Tehnikaülikool koos Tsinghua Ülikooliga konverentsi „Xinjiangi globaalsed võrdlevad perspektiivid“.

Kõik Hongkongis asuvate akadeemiliste asutuste teadlased loobusid osalemast „Ülemaailmsel Hongkongi uuringute kolmandal rahvusvahelisel konverentsil – vastupanuvõime ja ümberkujundamine“, mille korraldas detsembri alguses Taiwanis Academia Sinica sotsioloogiainstituut, väidetavalt poliitilise surve tõttu.

Sellest hoolimata pälvis Hongkongi kõrgharidussektor möödunud aastal edetabelites positiivset tunnustust. Juunis avaldatud QS World University Rankings 2026 edetabelis olid viis Hongkongi ülikooli maailma 100 parima hulgas. Üks õppeasutus tõusis kuue koha võrra ja jõudis maailma edetabelis 11. kohale, mis on selle kõigi aegade parim tulemus. Oktoobris avaldatud 2026. aasta „Times Higher Education“ maailma ülikoolide edetabelis pääsesid kuus Hongkongi õppeasutust maailma 200 parima ülikooli hulka, mis on linna jaoks rekord.

2025. aastal oli LGBTIQ+-inimeste õiguste olukord segane. 10. septembril hääletas seadusandlik kogu samasooliste kooselu seaduseelnõu vastu, millega oleks loodud alternatiivne raamistik homoseksuaalsete partnerluste tunnustamiseks kooskõlas kõrgeima apellatsioonikohtu 2023. aasta septembri otsusega. 87-st seadusandjast 71 hääletas seaduseelnõu vastu, 14 hääletas poolt ja 1 jäi erapooletuks. See oli esimene ja ainus valitsuse esitatud seaduseelnõu, mille tollane seadusandlik kogu oma nelja-aastase ametiaja jooksul maha hääletas.

Seaduseelnõu kohaselt oleksid samasoolised paarid pidanud kõigepealt registreerima oma suhted väljaspool Hongkongi. See mehhanism oleks andnud paaridele piiratud arvu õigusi meditsiinilistes ja surmajärgsetes küsimustes. Dokumendis märgiti selgesõnaliselt, et see raamistik ei ole võrdväärne abieluga.

Siiski pälvis eelnõu kriitikat nii linna peamiste erakondade kui ka LGBTIQ+-kogukonna poolt. Konservatiivsete rühmade jaoks oleks see raamistik tegelikult tunnustanud samasoolisi suhteid abieluna, samas kui mõnede LGBTIQ+-kogukonna liikmete jaoks ei taganud raamistik nende õiguste piisavat kaitset. Seaduseelnõu läbi vaadanud seaduseelnõude arutamise komisjon oli kutsunud avalikkust üles esitama arvamusi. Laekus üle 10 000 ettepaneku. Ametivõimude sõnul väljendas neist vaid 19 % seaduseelnõu suhtes toetust.

Pärast seda, kui seadusandlik kogu eelnõule veto pani, lubas valitsusjuht 16. septembril teatada haldusmeetmetest, millega täidetakse põhiseaduslik nõue enne kõrgeima apellatsioonikohtu määratud 17. oktoobri tähtaega. Aasta lõpuks ei olnud teatatud meetmete kohta üksikasju esitatud. Õigusteadlased hoiatasid, et kui kõrgeima apellatsioonikohtu kehtestatud õiguslikule kohustusele piisavalt ei reageerita, võib see kahjustada õigusriigi põhimõtet Hongkongis.

Kuigi esitati üleskutseid paluda selles küsimuses põhiseaduse tõlgendust Hiina rahvakongressi alaliselt komiteelt, mis oleks kõrgeima apellatsioonikohtu otsuse suhtes ülimuslik, tegutsesid ametivõimud vaoshoitult. Riiginõukogu Hongkongi ja Macau asjade büroo avaldas arvamuse alles pärast vetot, milles väitis, et hääletus oli kooskõlas Hongkongi sotsiaalse tegelikkusega ja peegeldas ühiskonna valdavaid väärtusi. Artiklis märgiti ka, et halduslik, seadusandlik ja kohtuvõim olid seda küsimust käsitlenud seaduse kohaselt.

Aasta alguses oli seadusandlik kogu juba võtnud vastu mittesiduva ettepaneku „monogaamse ja heteroseksuaalse abielusüsteemi säilitamise kohta Hongkongis“. 69 seadusandliku kogu liiget hääletas ettepaneku poolt, 0 oli vastu ja 10 jäi erapooletuks.

Samal ajal oli LGBTIQ+-rühmadel üha raskem üritusi korraldada. 12. oktoobriks kavandatud LGBTIQ+-õiguste toetuseks korraldatava suuremahulise ettevõtlusürituse „Pink Dot“ korraldajad teatasid 31. juulil, et ürituse algne toimumispaiga koostööpartner oli keeldunud ruume rentimast ja ei andnud selle kohta täpsemat selgitust. Lõpuks toimus üritus veebikontserdi vormis. Hong Kong Pride'i komitee korraldatud vikerkaarefestivali vabaõhuüritus ei saanud toimuda 29. novembril algselt kavandatud välitoimumiskohas, sest ürituse toimumispaik muutus „ehitustööde“ tõttu kättesaamatuks.

Muud kogukonna üritused võisid siiski jätkuda. Gay Harmony juhitud kohalike valitsusväliste organisatsioonide rühm korraldas 17. mail IDAHOBITi raames edukalt avaliku tänavamessi samasooliste kooselu registreerimise seaduseelnõu toetuseks. Vabaühenduse Gay Harmony korraldatud iga-aastane Pride Bazaar toimus viiendat korda ning leidis aset 14.–15. juunil väljaspool avalikku ruumi.

Hongkongi kohtusüsteem jätkas LGBTIQ+-inimeste õiguste edendamist. 23. juulil toetas kõrge kohus anonüümse menetlusosalise väidet, et valitsus on rikkunud oma põhiseaduslikku kohustust kaitsta elanike põhiõigusi, kui oli kriminaliseerinud transsoolise kogukonna avalike tualettide ebaõige kasutamise. Valitsus oli kohtuotsuse peale esitanud apellatsioonkaebuse.

Eraldi otsustas kõrgem kohus 9. septembril lesbipaari kasuks, kes soovis oma poja sünnitunnistusele kanda bioloogilise ema partneri nime. See hongkonglase ja lõuna-aafriklaste paar abiellus 2019. aastal välismaal. Laps eostati kehavälise viljastamise teel.

Valitsus tõhustas **varjupaigataotlejatega seotud** menetlusi. Veebruaris nimetas kohus ametisse üldkohtu esimese asekohtuniku, kes tegeleb üksnes tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse nõuetega seotud kohtuasjadega.

Välismaalastest koduabilised on Hongkongis endiselt haavatav rühm. Juunis lükkas kõrgeim apellatsioonikohus tagasi välismaalasest koduabilise esitatud kohtuliku läbivaatamise taotluse, milles ta väitis, et politsei ei olnud uurinud tema kaebust tööandja vastu, kuna puudusid konkreetsete õigusaktid sunnitöö kohta.

Jätakuvalt põhjustasid muret vangide õigused. 18. juulil jõustusid 2025. aasta vanglaeeskirjade (muudatused), millega karmistati külastamisõigusi. Kinnipidamisasutuste amet võib nüüd teataval põhjustel, sealhulgas riikliku julgeoleku kaitsmise eesmärgil, piirata või isegi keelata isikutel (sealhulgas advokaatidel ja usujuhtidel) kinnipeetavat külastada. Varasemate eeskirjade kohaselt ei olnud advokaatidel piiranguid ja kaplanid võisid vangidega kohtuda „igal mõistlikul ajal“.

Kogu aasta jooksul väljendasid väljaspool Hongkongi asuvad rühmitused ja vahi all olevate isikute sugulased jätkuvalt muret vanglaolude üle, sealhulgas üksikvangistuse kasutamise ja väidetava usuliste rituaalide läbiviimise keelamise pärast. 2025. aastal oli kinnipeetud demokraatiameelne aktivist ja Hongkongi Toetusliidu liige Chow Hang-tung korduvalt üksikvangistuses.

Kinnipidamisasutuste ameti 2025. aasta veebruaris avaldatud 2024. aasta ülevaate kohaselt ulatus eelvangistuses olevate isikute keskmine arv päevas 3 650-ni, mis tähendab 18 % kasvu aastas ja uut rekordit alates 2000. aastast. 2024. aasta lõpuks oli 2019. aasta meelevalduste ja riiklikku julgeolekut käsitlevate õigusaktidega seotud kuritegudes osalemise eest vahi all 591 inimest, mis on 24 % vähem kui aasta varem.

II. Majanduslik areng

Hongkong on kaubanduslepingute rakendamisel sõltumatu ja määrab rahapoliitikat Mandri-Hiinast sõltumatult. 2025. aastal oli Hongkong jätkuvalt Mandri-Hiinast eraldiseisev jurisdiktsioon majanduspoliitika küsimustes. Tal oli eraldi vääring ilma käibepiiranguteta ja eraldiseisvad regulatiivsed struktuurid tema territooriumil tegutsevate ettevõtete üle järelevalve tegemiseks.

ÜRO Kaubandus- ja Arengukonverentsi 2025. aasta maailma investeerimisaruande kohaselt oli Hongkong 2024. aastal **maailmas suuruselt kolmas välismaiste otseinvesteeringute sihtkoht**¹⁷. Lisaks sellele on Hongkong maailma üks juhtivaid **kaubanduspiirkondi** (2024. aastal seitsmendal kohal),¹⁸ mille eksport koosneb suures osas reekspordist.

Hongkongi majanduses **domineerivad teenused** (mis moodustavad 94 % SKPst), sealhulgas finantsteenused ja logistika, tootmine aga moodustab SKPst vaid murdosa (1 %).

Hongkongi majandus kasvas 2025. aastal kolmandat aastat järjest ning SKP kasvas võrdluses eelmise aasta sama ajaga 3,5 %, ¹⁹ olles 2024. aastal kasvanud 2,5 %. Majanduskasvu toetasid head tulemused finantsteenuste sektoris ning kaubanduses ja logistikas, samas ehitus-, kinnisvara- ja turismisektoris esines jätkuvalt probleeme.

¹⁷ UNCTADi veebisait:

<https://unctad.org/topic/investment/world-investment-report>.

¹⁸ Hongkongi erihalduspiirkonna rahvaloendus- ja statistikaamet

https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=410-51041.

¹⁹ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade https://www.censtatd.gov.hk/en/press_release_detail.html?id=5724.

Inflatsioon jäi 2025. aastal mõõdukaks: tarbijahinnaindeks kasvas aasta jooksul 1,4 %. **Töötuse määr** oli 2025. aasta detsembri seisuga 3,6 %, mis on kõrgem kui 3,0 % 2024. aasta detsembris.

Kaubandus- ja logistikasektor jätkas aasta jooksul kasvamist. Hongkongi väliskaubavahetuse väärtus suurenes aasta jooksul 15,5 % ehk 10,93 triljoni Hongkongi dollarini (1,2 triljonit eurot)²⁰ (pärast 7,3 % kasvu 2024. aastal). Hongkongi positsiooni kaubavahetuskeskusena toetab suuresti tema roll transiidi- ja reekspordikeskusena.

Finantssektorit toetas esmaste avalike pakkumiste buum. Hongkongis oli 2025. aastal 119 esmast avalikku pakkumist (2024. aastal 71) ja esmaste avalike pakkumiste kaudu kogutud kogusumma suurenes võrdluses eelmise aasta sama ajaga 226,8 % ehk 285,8 miljardi Hongkongi dollarini (31,7 miljardit eurot). Hongkong oli 2025. aastal väärtuse poolest maailma suurim esmaste avalike pakkumiste keskus. Aasta jooksul taastus **Hongkongi Hang Sengi indeks**, suurenedes 29,7 %, samas kui **turukapitalisatsioon** Hongkongi börsil suurenes 34,2 % 47,4 triljoni Hongkongi dollarini (5,3 triljoni euron). Turu keskmine päevakäive suurenes võrdluses eelmise aasta sama ajaga 89,5 % ehk 249,8 miljardi Hongkongi dollarini (27,7 miljardit eurot). Hongkongi aktsiaturg oli 2025. aasta oktoobri lõpu seisuga turukapitalisatsiooni mõistes maailmas suuruselt kuues ja Aasias suuruselt kolmas ning maailma suurim *offshore*-renminbi ärikeskus.

Turism ja turistide tehtavate kulutustega seotud tööstusharud ole veel taastunud 2018. aasta tasemele, mis oli Hongkongi suunduvate turismivoogude viimane tavapärane aasta enne COVID-19 pandeemia algust. Hongkong võttis 2025. aastal vastu 49,9 miljonit külastajat, mis on võrdluses eelmise aasta sama ajaga 12,1 % kasv, kuid see moodustas vaid 76,6 % külastajate arvust 2018. aastal. Mandri-Hiinast pärit külastajad moodustasid koguarvust 75,8 % ehk 37,8 miljonit külastajat. Ka Hongkongi külastajad kulutasid aasta jooksul vähem inimese kohta ja selle tulemusena kasvasid turismi kogukulud 2025. aasta esimese üheksa kuu jooksul (viimane periood, mille kohta andmed on kättesaadavad) aastases võrdluses 5,8 % (võrreldes saabujate arvu 12,1 % kasvuga). **Jaemüügi** käive (mis on seotud turistide tehtavate kulutustega) kasvas aasta jooksul vaid mõõdukalt, 1,0 % võrreldes eelmise aastaga, ulatudes 380 miljardi Hongkongi dollarini (42,2 miljardit eurot), mis moodustas vaid 78 % 2018. aasta tasemest. Jaemüügi nõrka tulemust süvendas veelgi see, et Hongkongi elanikud reisisid ostude tegemiseks ja vaba aja veetmiseks naaberlinna Shenzhen.

Lennundus ja sellega seotud tööstusharud jätkasid 2025. aastal taastumist, kuid Hongkongi rahvusvahelise lennujaama lendude ja reisijate arv jäi pandeemiaeelsest tasemest allapoole. 2025. aastal suurenes Hongkongi suunduvate ja sealt väljuvate lendude arv 8,7 % ehk 394 732ni ja reisijate arv 15,0 % ehk 60,8 miljonini, kuid need näitajad olid siiski vastavalt 6,0 % ja 14,6 % väiksemad kui 2019. aastal. Lennukaubavedu suurenes eelmise aasta sama ajaga võrreldes 2,8 % ja jõudis 2025. aastal 5,0 miljoni tonnini (ühtlasi 7,1 % rohkem kui 2019. aastal). Hongkong säilitas aasta jooksul oma positsiooni maailma kõige tihedama lennukaubaveo sõlmpunktina. Nüüd on kasutusel kolmas lennurada, mis võimaldab Hongkongil teenindada 120 miljonit reisijat ja 10 miljonit tonni kaupa.

²⁰ Konverteeritud eurodesse vahetuskursiga 1 EUR = HKD 9,01 (2025. aasta detsembri lõpu seisuga)
https://commission.europa.eu/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractors-and-beneficiaries/exchange-rate-inforeuro_en.

Erihalduspiirkonna **seotud vahetuskursisüsteem** jäi aasta jooksul kehtima ja oli vahemikus 7,75–7,85 Hongkongi dollarit ühe USA dollari kohta. Välisvaluutareservid olid enamasti stabiilsed ja moodustasid 2025. aasta lõpus 427,9 miljardit USA dollarit, mida oli veidi rohkem kui 421,5 miljardit USA dollarit 2024. aasta lõpus.

2025. aasta veebruaris esitatud eelarves prognoositi 2025.–2026. eelarveaasta (mis lõpeb 31. märtsil 2026) konsolideeritud eelarvepuudujäägiks 163 miljardit Hongkongi dollarit (18,1 miljardit eurot), välja arvatud riigivõlakirjade emiteerimisest saadud tulu. Eelarveolukord paranes aasta jooksul. Analüütikud prognoosisid, et valitsuse eelarve jooksevkonto muutub 2026. aasta märtsis lõppeva eelarveaasta lõpuks ülejäägiks, samas kui konsolideeritud konto (jooksevkonto + kapitalikonto) jääb endiselt puudujääki (Hongkongi kuues eelarvepuudujääk seitsme aasta jooksul). Puudujääki rahastati riigivõlakirjade emiteerimisega ja Hongkongi eelarvereservide kasutamisega. 2025. aasta detsembri seisuga moodustas valitsemissektori võlg ligikaudu 12,4 % SKPst, mis on kasv võrreldes 2019. aastaga, mil võlga praktiliselt ei olnud.

Ettevõtluskeskkond

Hongkongi ettevõtluskeskkonna tajumine Euroopa ärieringkondades paranes 2025. aastal mõõdukalt. Seda näitasid 2025. aasta mais avaldatud Rootsi ettevõtete ärikliima uuring²¹ (Rootsi ettevõtete uuring) ja 2025. aasta augustis läbi viidud Saksamaa ettevõtete usalduse uuring (Saksamaa ettevõtete uuring)²². Saksamaa ettevõtlusuuringus saavutas äri sektori kindlustunne kõrgeima taseme alates uuringu algusest 2019. aastal. Kindlustunne oli 3,84 punkti (skaalal 1–5), mis on tõus võrreldes 2024. aasta näitajaga 3,36 ja 2022. aasta näitajaga 2,30 (madalaim registreeritud näitaja). Rootsi ettevõtlusuuringus hinnati Hongkongi ärikliimat 3,3 punktiga (5-palli skaalal), mis on tõus võrreldes 2024. aasta 3,1-ga.

Ettevõtted peavad Hongkongi jätkuvalt **konkurentsivõimeliseks ärikeskuseks**, millel on tugev väärtuspakkumine. Hongkongis asumise eelised on lihtne ja madalate määradega maksusüsteem; geograafiline asukoht, ühendatus ja juurdepääs Mandri-Hiinale, äritegevuse lihtsus, kapitali vaba liikumine ja Hongkongi dollari täielik konverteeritavus, üldise õiguse süsteem, andmete turvalisus, madal korruptsioonitase ja kõrge avaliku korra tase. Ettevõtjad peavad oluliseks, et need eelised säiliks ka tulevikus. Hongkongi majanduse avatuse taju kajastub Rootsi ettevõtete uuringus, mille kohaselt on Hongkong kõige vähemate turutõketega turg kogu maailmas. Saksamaa ettevõtete uuringus ei kavatsenud 92,4 % vastanutest järgmise 12 kuu jooksul tegevust ümber paigutada (võrreldes 7,6 %-ga, kes kaalusid osalist ümberpaigutamist) ning 31,9 % märkis, et neil on kavas Hongkongis jätkuvalt investeringuid teha (ülejäänud vastajad märkisid, et neil selliseid plaane ei ole või et nad ei ole veel otsustanud).

Hongkongi ettevõtjad teatasid ka mitmest probleemist. Peamised probleemid on Hongkongi äritegevuse **kõrged kulud** (sealhulgas tööjõu- ja kinnisvarakulud), **kvalifitseeritud töötajate** värbamine ja kättesaadavus ning muutused Hongkongi talendireservis. Välis- ja ELi ettevõtjate jaoks on täiendavaks mureküsimuseks **alates 2019. aastast toimunud kohalikud poliitilised ja õiguslikud suundumused**, sealhulgas riiklikku

²¹ 2025. aasta Rootsi ettevõtjate ärikliima uuring Hongkongi erihalduspiirkonnas, mille korraldasid Business Sweden, Rootsi kaubanduskoda ja Rootsi peakonsulaat

<https://www.business-sweden.com/insights/reports/business-climate-surveys/hong-kong-sar-business-climate-survey-2025/>.

²² 2025. aasta äri sektori kindlustunde uuring, mille korraldasid Saksamaa tööstus- ja kaubandussektor ning Saksamaa kaubanduskoda Hongkongis

<https://hongkong.ahk.de/en/news/german-business-in-hong-kong-2025>.

Julgeolekut käsitlevate õigusaktide rakendamine ning mure sõna- ja teabevabaduse pärast. Saksamaa ettevõtete uuringus hinnati poliitilist kliimat Hongkongi konkurentsivõimet mõjutavate tegurite seas teiseks halvimaks (kulude järel). Rootsi uuringus hindas 38 % vastanutest, et poliitilised suundumused avaldavad Hongkongi ärikliimale negatiivset või väga negatiivset mõju (võrreldes 51 %ga 2024. aastal) – peamiseks mureks oli see, et need suundumused ohustavad Hongkongi staatust rahvusvahelise ärikeskuseks ning mõjutavad sõna- ja meediavabadust –, samas kui 43 % hindas mõju neutraalseks ja 6 % positiivseks. Mõlemad uuringud näitasid ka muret õigussüsteemi ja kohtusüsteemi pärast. Muret tekitas ka USA tollimaksude mõju ELi ettevõtjate tegevusele Hongkongis.

Talentide meelitamine Hongkongi jäi valitsuse üheks peamiseks poliitikasuunaks. Aasta jooksul tahtsid Hongkongi mitmesuguste valitsuse talendikavade raames tulla enamasti Mandri-Hiina kodanikud (nt 2025. aasta esimesel poolel, mis on uusimad käesoleva dokumendi koostamise ajal kättesaadavad andmed, 97 % kõrgkvalifitseeritud sissevõtjate vastuvõtmise kava raames heaks kiidetud taotlustest, 87 % tehnoloogiaalentide vastuvõtmise kava raames ja 94 % tipptalentide passi kava raames).

Hongkongi rahvaloendus- ja statistikaameti hiljutine iga-aastane uuring Hongkongis tegutsevate välismaiste äriühingute kohta **näitas, et välismaiste äriühingute arv (v.a Mandri-Hiina äriühingud) suurenes** 2025. aastal võrreldes 2024. aastaga 8,7 % ehk 7 980 äriühinguni, mis oli senise ajaloo suurim näitaja. See näitab 10,2 %-list tõusu 2019. aasta pandeemiaeelsest tasemest kõrgemale. Samas olid välismaised äriühingud ka väiksemad, kuna neil oli keskmiselt 46,0 töötajat ettevõtte kohta. See näitaja oli langenud võrreldes 2024. aastaga (49,5 töötajat) 7,1 % ja võrreldes 2019. aastaga (54,5 töötajat) 15,7 %. Lisaks sellele vähenes nende välismaiste (Hiina-väliste) äriühingute arv, kelle piirkondlik peakorter asus erihalduspiirkonnas. Nende arv vähenes 2019. aastaga võrreldes 8,6 % (2025. aastal kasvas see võrreldes eelmise aastaga 3,9 %). Samal ajal suurenes Hongkongis asuvate **Mandri-Hiina äriühingute arv** 2025. aastal võrdluses eelmise aasta sama ajaga 17,9 % ja võrreldes 2019. aastaga 71,8 % (praegu moodustavad need 27,8 % väljaspool Hongkongi asutatud äriühingutest, mida on rohkem võrreldes 19,9 %-ga 2019. aastal).

2025. aasta märtsis teatas Hongkongis asuv konglomeraat **CK Hutchison Holdings Ltd (CK Hutchison)** suurest strateegilisest tehingust müüa suurem osa kontserni ülemaailmsest sadamaärist (43 sadamat/terminali) 23 riigis (välja arvatud Hiina mandriosa ja Hongkongi sadamad), sealhulgas kontrollosalus ettevõttes Panama Ports Company (PPC), mis haldab terminale Panama kanali mõlemas otsas²³. Tehingu põhimõtteline kokkulepe umbes 22,8 miljardi USA dollari väärtuses sõlmiti konsortsiumiga, mida juhib USA varahaldusettevõtte BlackRock Inc. koos partneritega, sealhulgas Mediterranean Shipping Co. (MSC) tütarettevõttega Terminal Investment Limited (TiL). CK Hutchison teatas tehingust geopolitiiliste pingete taustal. Aasta jooksul kajastati mitmes aruandes Hongkongi ja Mandri-Hiina ametnike kriitikat tehingu suhtes ning Pekingi-poolset survet, et tehingus peaks osalema Hiina strateegiline investor, kelleks väidetavalt on COSCO Shipping. 2025. aasta juulis **teatas CK Hutchison** aruteludest, mille eesmärk on kutsuda konsortsiumi oluliseks liikmeks Mandri-Hiina suur strateegiline investor²⁴. 2025. aasta lõpu seisuga ei olnud tehingut veel lõpule viidud ja see oli endiselt poliitiliselt tundlik. Lisaks sellele on Panama kõrgeima kohtu otsusega

²³ Ettevõtete CK Hutchison Holdings Limited ja BlackRock Inc., Global Infrastructure Partners ja Terminal Investment Limited ühine teadaanne

https://www.ckh.com.hk/en/media/press_each.php?id=3431.

²⁴ Ettevõtte CK Hutchison Holdings Limited teadaanne

<https://www1.hkexnews.hk/listedco/listconews/sehk/2025/0728/2025072800045.pdf>.

tühistatud CK Hutchinsoni kontsessioon ning Maersk on vahepeal võtnud üle kahe Panama terminali (Balboa ja Cristóbal) käitamise. See võib muuta keeruliseks ka kõik tulevased sadamatehingud.

Majanduspoliitika

Oma iga-aastases **poliitilises avalduses, mis tehti sel korral 17. septembril 2025**, keskendus Hongkongi valitsusjuht peamiselt majanduse arengule ja majanduspoliitikale. Avalduses teatati algatusest kasutada ära Hongkongi eeliseid ärikeskuse ja ekspordiplatvormina, et **toetada Mandri-Hiina ettevõtteid välismaale laienemisel**. Poliitilises avalduses viidatakse strateegilise fookuse muutumisele, mille raames Mandri-Hiina ettevõtted uurivad ettevaatavalt arenevaid turge. 2025. aasta oktoobris asutas Hongkongi valitsus rakkerühma GoGlobal Task Force, et toetada Mandri-Hiina ettevõtete üleilmseks muutmist²⁵. Selle eesmärk on mobiliseerida Hongkongi välisesindusi ning Hongkongi esindusi Mandri-Hiinas, et julgustada Mandri-Hiina ettevõtteid kasutama Hongkongi oma äritegevuse laiendamiseks välismaal. Poliitilises avalduses nimetatakse ka järgmisi eesmärke: 1) julgustada Mandri-Hiina äriühinguid asutama Hongkongis korporatiivseid rahandusasutusi ja piirkondlikke peakortereid; 2) aidata Mandri-Hiina pankadel laieneda Kagu-Aasia ja Lähis-Ida turgudele; 3) kasutada Hongkongi messitööstust ideaalse platvormina Mandri-Hiina kaubamärkide „rahvusvaheliseks laienemiseks“; 4) arendada süsinikuauditi teenuseid, et aidata rahvusvaheliselt laienevatel ettevõtetel täita rahvusvahelisi nõudeid; ja 5) kaasata Hongkongi õigusteenuseid Mandri-Hiina ettevõtete laienemise toetamiseks.

Poliitilise avalduse keskmes oli **Northern Metropolis** (mille kavandatud pindala ja elanikkonna kasv moodustavad ligikaudu ühe kolmandiku Hongkongi omast) arengu kiirendamine, et muuta see „Hongkongi majandusarengu uueks mootoriks“. Poliitilises avalduses esitatud algatused arengu kiirendamiseks ja turul osalemise soodustamiseks hõlmavad i) järkjärgulise arengu lähenemisviisi kasutuselevõttu Mandri-Hiina eeskujul; ii) maamaksu vähendamist, võimalusega maksta seda osadena ja/või lähtudes tegelikust ehitatud põrandapinnast (mitte maksimaalsest põrandapinnast); ja iii) suuremahulise maa võõrandamise kasutuselevõtmist (esimene suuremahuline maa võõrandamine käivitus detsembris)²⁶. Samuti on seatud eesmärk vähendada ehituskulusid ja -aega, integreerides Mandri-Hiinast ja välismaalt pärit ehitustehnoloogiaid, -materjale ja seadmeid. Poliitilises avalduses tehti teatavaks ka seadusjärgsete tööstuspargi-ettevõtete asutamise lihtsustatud kord (detsembris asutati täielikult valitsusele kuuluv tööstuspargi-ettevõtte, mille ülesandeks on Hung Shui Kiu tööstuspargi arendamine Northern Metropolis)²⁷. Poliitilises avalduses nimetati eesmärgina ka valitsemise tõhustamist ning 29. septembril loodi ja tuli valitsusjuhi eesistumisel esimest korda kokku Northern Metropolis arendamise komitee. Komitee juurde loodi kolm töörühma, mille eesistujateks olid vastavalt rahandusminister, haldusminister ja aserahandusminister. Northern Metropolis arengustrateegia alase koostöö rakkerühm, kuhu kuuluvad Hongkongi ja Shenzhen ametiasutused, pidas aasta jooksul oma kuuenda ja seitsmenda koosoleku.

Aasta jooksul Northern Metropolis arendamine jätkus. Valitsus avaldas osalemiskutsed muuhulgas raudteetranspordi, ökoturismi ja suuremahulise maa võõrandamise kohta. Northern Metropolisel on oluline roll valitsuse strateegias, mille eesmärk on tugevdada Hongkongi

²⁵ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade <https://www.info.gov.hk/gia/general/202510/06/P2025100600200.htm>.

²⁶ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202512/29/P2025122900705.htm>.

²⁷ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade https://www.news.gov.hk/eng/2025/12/20251229/20251229_145136_027.html.

rahvusvahelise innovatsiooni- ja tehnoloogiakeskusena. Valitsus sundvõõrandas esimese maatüki²⁸ (st võttis maa sundvõõrandamise määruse alusel eraomanikelt maa omandiõiguse tagasi) San Tin tehnopolis, mis on Northern Metropolise uus innovatsiooni- ja tehnoloogiakeskus, ning avaldas tehnopole käsitleva arengukava²⁹. Sandy Ridge'i andmekeskuste klastris kuulutati välja avatud hange (andmetöötlusvõimsuse rajatiste, andmete, tehisintellekti ja digitööstuse kohta)³⁰. Lõpetati Shenzheni jõe mõlemal kaldal asuva Hong Kong Parki (mis on osa Shenzheni-Hongkongi teadus- ja tehnoloogiainnovatsiooni koostöötsoonist) kolme esimese hoone ehitus ja valitsusjuht avas pargi ametlikult 22. detsembril³¹. Northern Metropolisesse ehitatakse ka ülikoolilinnak.

Hongkongis tegutsevad ELi ehitus-, inseneri- ja taristuvaldkonna ettevõtted usuvad, et Northern Metropolise arendamine pakub ärvõimalusi, kuid on ka märkinud, et nendes valdkondades on Hiina ettevõtjate konkurents kasvanud.

Et tugevdada erihalduspiirkonna rolli **rahvusvahelise kaubanduskeskusena** muutuv asu geopoliitilises olukorras, teatati poliitilises avalduses, et Hongkong püüab laiendada oma kaubandus- ja investeerimislepingute võrgustikke ning avada uusi majandus- ja kaubandusbüroosid. Digikaubandust edendatakse veelgi, et vähendada kulusid ja suurendada tõhusust, sealhulgas seoses e-kaubanduse, kaubanduse rahastamise ja VKEd e juurdepääsuga laenule. See hõlmab ka kavasid Hongkongi kaubanduse ühtse kontaktpunkti edasiseks laiendamiseks (kaubandusdokumentide digitaalseks esitamiseks) ning selle ühendamiseks Mandri-Hiina ja Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni (ASEAN) ühtsete kontaktpunktidega. Detsembris avaldas valitsus tööstusharu konsultatsiooni kutse ettevõtjatevaheliste kaubandusdokumentide digitaliseerimist puudutavate seadusemuudatuste kohta³².

Hongkong tegi edasisi samme oma eesmärgi suunas kujuneda **kaupadega kauplemise ja ladustamise keskuseks**. Poliitilises avalduses seati eesmärgiks suurendada kulla ladustamisvõimsust üle 2 000 tonnini, arendada kullaga kauplemist, kliiringut ja riskijuhtimist, pakkuda maksusoodustusi kaupadega kauplejatele ning süvendada sidemeid Mandri-Hiina kaubaturgudega. Aasta jooksul kiitis täielikult Hongkongi börsile kuuluv Londoni metallibörs heaks mitu Hongkongis asuvat kaupade ladu (millega nende koguarv detsembri seisuga tõusis 13ni) ühe osana oma ülemaailmsest ladustamisvõrgustikust³³. Aasta jooksul allkirjastasid Hongkong ja Shenzhen koostöömemorandumi kullakaubanduse valdkonnas, Shanghai kullabörs avas Hongkongis oma esimese välismaise hoiukambri ning teatati ka kulla keske kliirimissüsteemi loomisest Hongkongis (alustab tegevust 2026. aastal)³⁴. Rahandusministri juhitud kaupade strateegiline komitee pidas oma esimese koosoleku detsembris³⁵.

Poliitilise avalduse kohaselt moodustavad Hongkongi laevaomanike omanduses, halduses või käituses olevad laevad ligi 10 % maailma kaubalaevastiku tonnaažist. Et tugevdada **Hongkongi positsiooni laevanduskeskusena** olukorras, kus Hongkongi sadama kaubakäive on vähenemas, tehti poliitilises avalduses teatavaks, et jätkatakse kõrge lisandväärtusega

²⁸ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade https://www.news.gov.hk/eng/2025/07/20250710/20250710_174216_088.html.

²⁹ San Tin Technopole innovatsiooni- ja tehnoloogiadööstuse arengukava kontseptuaalne ülevaade <https://www.info.gov.hk/gia/general/202511/20/P2025112000367.htm>.

³⁰ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade <https://www.info.gov.hk/gia/general/202510/10/P2025100900761.htm>.

³¹ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade https://www.news.gov.hk/eng/2025/12/20251222/20251222_195653_282.html.

³² Hongkongi börsi veebisait

https://www.hkex.com.hk/News/News-Release/2025/251222news?sc_lang=en.

³³ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade <https://www.info.gov.hk/gia/general/202509/22/P2025092200492.htm>.

³⁴ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade <https://www.info.gov.hk/gia/general/202512/22/P2025122200457.htm>.

³⁵ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade <https://www.info.gov.hk/gia/general/202512/22/P2025122200602.htm>.

merendusteenuste (nt laevade haldus ja liisimine, veetranspordi kindlustus, kaubandusliku meresõidu õigus ja vahekohtumenetlus) arendamise poliitikat. Samuti teatati, et aasta jooksul välja töötatud sadamateabesüsteem³⁶ käivitatakse 2026. aasta alguses ning selle eesmärk on edendada digitaliseerimist, nutikat sadamat ja sektoritevahelist ühenduvust. Samuti püüab valitsus laiendada ühendvedusid Mandri-Hiinaga (raudtee-, mere-, maismaa- ja jõetransport). Rahvusvaheliste sidemete osas teatas tegevjuht novembris „partnerlussuhete“ sõlmimisest kahe Mandri-Hiinas asuva sadamaga ning Tšiili San Antonio sadamaga³⁷.

Hongkong kavatseb areneda ka **keskkonnahoidliku laevanduse ja keskkonnahoidliku laevakütuse punkerdamise keskuseks**. Poliitilises avalduses on märgitud mitu algatust, nagu i) keskkonnahoidliku laevanduskoridori arendamine; ii) nõue, et laevad paigaldaksid massivooluhulgamõõturid; iii) roheammoniaagi ja vesiniku punkerdamise teostatavusuuring; ja iv) keskkonnahoidlike laevakütustega, sealhulgas Mandri-Hiinast pärit kütustega, kauplemise soodustamine. Aasta jooksul jõustusid õigusaktid, mis reguleerivad keskkonnahoidlike laevakütuste ohutut kasutamist laevadel,³⁸ avaldati alternatiivkütuste punkerdamise tegevusjuhend³⁹ ning käivitati keskkonnahoidliku laevakütuse punkerdamise stimuleerimiskava⁴⁰. Tööstusharu kutsuti üles vastama keskkonnahoidliku laevakütuse hoidlate arendamise osalemiskutsele⁴¹. Võeti vastu laevakütusena kasutatava metanooli tollimaksuvabastus⁴². Tööstusharu sidusrühmade vahelise koostöö hõlbustamiseks loodi keskkonnahoidliku laevakütuse arendamise teabevahetusplatvorm⁴³.

2025. aastal oli Hongkongi lennujaam maailma kõige tihedama liiklusega kaubalennujaam ja valitsusjuht teatas **Hongkongi kui rahvusvahelise lennunduskeskuse** edasise tugevdamise kavadest. Eesmärk on i) suurendada Hongkongi rahvusvahelise lennujaama reisijate arvu ja kaubaveomahtu 2024. aastal avatud kolmanda lennuraja baasil; ii) tugevdada ühendvedude võrgustikku Guangdong-Hongkongi-Macau lahe suurpiirkonnas ja iii) arendada lennujaamalinnakut (kaubandus, näitused ja konverentsid, kultuur ja vaba aja veetmine Hongkongi rahvusvahelises lennujaamas). Detsembris teatas transpordi- ja logistikaminister, et seitsme riigiga, sealhulgas ühe ELi liikmesriigiga, on jõutud kokkuleppele kahepoolse lennuteenuste lepingu sõlmimiseks⁴⁴. **Kestliku lennunduse** osas teatas valitsus, et 2030. aastaks seatakse Hongkongi rahvusvahelisest lennujaamast väljuvate lendude puhul eesmärgiks kestliku lennukikütuse tarbimise osakaalu tõus 1–2 %ni⁴⁵. Poliitilises avalduses toodi eesmärgidena välja kestlike lennukikütuste tööstusahela arendamine, kohalikel kestlike lennukikütuste tarnijatel kestlike lennukikütuste tootmise suurendamise võimaldamine lahe suurpiirkonnas ning Hongkongi segamisrajatise ehitamine. Oktoobris teatasid Airbus ja Hongkongi juhtiv lennuettevõtja Cathay ühisinvesteeringust kestlike lennukikütuste tootmise arendamiseks⁴⁶.

³⁶ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade https://www.news.gov.hk/eng/2025/05/20250516/20250516_192111_708.html.

³⁷ Valitsusjuhi kõne Aasia logistika-, merendus- ja lennunduskonverentsil 2025 <https://www.info.gov.hk/gia/general/202511/17/P2025111700478.htm>.

³⁸ Mereameti esitlus seadusandlikule kogule <https://www.legco.gov.hk/yr2025/english/panels/edev/papers/edev20250304cb3-257-2-e.pdf>.

³⁹ Tegevusjuhend – alternatiivkütuste punkerdamise ohutus- ja tegevussuunised, välja andnud Hongkongi erihalduspiirkonna mereamet https://www.mardep.gov.hk/filemanager/en/share/pub-services/pdf/lvs_copbun.pdf.

⁴⁰ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade <https://www.info.gov.hk/gia/general/202506/30/P2025063000367.htm>.

⁴¹ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade <https://www.info.gov.hk/gia/general/202509/25/P2025092500691.htm>.

⁴² Tollimaksuga maksustavate kaupade määruste muutmine https://www.elegislation.gov.hk/hk/cap109A?xpid=ID_1438402566727_003.

⁴³ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade <https://www.info.gov.hk/gia/general/202511/19/P2025111900627.htm>.

⁴⁴ Transpordi- ja logistikaministri pr Mable Chani kõne <https://www.tlb.gov.hk/eng/psp/speeches/transport/2025/20251209a.html>.

⁴⁵ Transpordi- ja logistikaameti esitlus seadusandlikule kogule <https://www.legco.gov.hk/yr2025/english/panels/edev/papers/edev20250929cb3-1331-2-e.pdf>.

⁴⁶ Airbusi pressiteade <https://www.airbus.com/en/newsroom/press-releases/2025-10-airbus-and-cathay-form-co-investment-partnership-for-scaling>.

2025. aastal oli Hongkong maailma juhtiv esmaste avalike pakkumiste turg. Hongkongi kui **rahvusvahelise finantskeskuse** positsiooni tugevdamiseks seati poliitilises avalduses eesmärgiks **tugevdada Hongkongi aktsiaturgu**, muuhulgas muutes noteerimiskorda esmaste avalike pakkumiste jaoks sobivamaks, sh tehnoloogia- ja biotehnoloogiaettevõtete esmaste avalike pakkumiste jaoks, ning muudel turgudel noteeritud Hiina ettevõtete teisest noteerimiste puhul. Aasta jooksul käivitati kanal tehnoloogiaettevõtete kanal, mis lihtsustab spetsialiseeritud tehnoloogia- ja biotehnoloogiaettevõtete noteerimistaotluste esitamist⁴⁷. Hongkongi börs kehtestas muudetud noteerimiseeskirjad (mis annavad rohkem paindlikkust avalikkusele kuuluvate aktsiate osas ja jõustuvad 1. jaanuaril 2026) ja uued indeksid (Hang Seng Biotech Index Futures ja HKEX Tech 100 Index). **Hongkongi võlakirjaturu arendamise** algatused hõlmavad finantstaristu arendamist, välissuhete loomist (poliitilises avalduses mainitakse Šveitsi ja Araabia Ühendemiraate), Hiina *offshore*-riigivõlakirjade kasutamise edendamist tagatisena, Hiina *offshore*-lühiajaliste riigikassa võlakirjade futuuride kasutuselevõttu ning piiriüleste renminbi-repotehingute käivitamise võimaluste uurimist. Septembris avaldasid väärtpaberi- ja futuurikomisjon ning Hongkongi rahandusamet tegevuskava Hongkongi arendamiseks ülemaailmseks püsitud väärtpaberite ja valuutaturu keskuseks⁴⁸. Hongkongi rolli tugevdamiseks maailma suurima **offshore-renminbi ärikeskuse**na käivitati uus renminbi-äriprogramm (mis pakub pankadele ja ettevõtjatele suuremaid renminbi-rahastamiskvoote),⁴⁹ samuti tehti poliitilises avalduses teatavaks, et emiteeritakse rohkem renminbi-võlakirju ja kaalutakse avaliku sektori kulutuste tasumist renminbis. Valitsuse eesmärk oli soodustada rohkem kindlustustoodete pakkumist ning arendada varahaldust – sealhulgas täiustada maksusoodustusrežiime, et meelitada linna rohkem rahalisi vahendeid; lihtsustada kinnisvarafondidele⁵⁰ lubade andmise menetlust ning investeerida (otseselt või kaasinvesteeringute kaudu) kohalikesse erakapitali- ja riskifondidesse. Aasta jooksul avas Hongkongi börs uue tüarettevõtte Dubais, avas uue büroo Ar-Riyādhis, lisas Tai börsi tunnustatud börside nimekirja ning allkirjastas vastastikuse mõistmise memorandumid Abu Dhabi väärtpaberibörsiga⁵¹. Septembris sõlmisid Hongkong ja Araabia Ühendemiraadid vastastikuse mõistmise memorandumid, et laiendada avaliku sektori vahendite piiriülest turulepääsu fondide vastastikuse tunnustamise korra alusel⁵².

Poliitilises avalduses teatati, et valitsus jätkab **finantstehnoloogia ja virtuaalvarade** arendamise toetamist. Väärtpaberi- ja futuurikomisjon avaldas Hongkongi virtuaalvarade turu reguleerimise tegevuskava⁵³ ja teatas kohalikult litsentsitud virtuaalvarade kauplemisplatvormide suhtes kehtivate eeskirjade leevendamisest (võimaldades kombineeritud korraldusi välismaiste platvormidega ning lihtsustades levitamist kutselistele investoritele)⁵⁴. Mais võeti vastu stabiilse krüptovara seadus, millega kehtestati usaldusrahaga

⁴⁷ Hongkongi börsi pressiteade

https://www.hkex.com.hk/News/Regulatory-Announcements/2025/250506news?sc_lang=en.

⁴⁸ Hongkongi rahandusameti pressiteade

<https://www.hkma.gov.hk/eng/news-and-media/press-releases/2025/09/20250925-3/>.

⁴⁹ Hongkongi rahandusameti veebisait

<https://www.hkma.gov.hk/eng/key-functions/money/liquidity-facility-framework/rmb-liquidity-facility-and-primary-liquidity-providers/>.

⁵⁰ Väärtpaberi- ja futuurikomisjoni pressiteade

<https://apps.sfc.hk/edistributionWeb/gateway/EN/news-and-announcements/news/doc?refNo=25PR164>.

⁵¹ Hongkongi börsi veebisait

https://www.hkex.com.hk/News/News-Release/2025/251222news?sc_lang=en.

⁵² Hongkongi väärtpaberi- ja futuurikomisjoni pressiteade

<https://apps.sfc.hk/edistributionWeb/gateway/EN/news-and-announcements/news/doc?refNo=25PR149>.

⁵³ Väärtpaberi- ja futuurikomisjoni Hongkongi virtuaalvarade turu reguleerimise tegevuskava

<https://www.sfc.hk/-/media/EN/files/ER/ASPIRe/ASPIRe-roadmap-for-Hong-Kongs-virtual-asset-market-Eng.pdf>.

⁵⁴ Väärtpaberi- ja futuurikomisjoni pressiteade <https://apps.sfc.hk/edistributionWeb/gateway/EN/news-and-announcements/news/corporate-news/doc?refNo=25PR182>.

tagatud stabiilse krüptovara emitentide litsentsimise kord⁵⁵ (2025. aasta lõpu seisuga ei olnud litsentse välja antud)⁵⁶. Valitsus avaldas digivarade arendamise poliitilise avalduse 2.0⁵⁷. Viidi läbi konsultatsioonid seadusandlike ettepanekute kohta, millega kehtestatakse virtuaalvarade kauplemis- ja hoiuteenuse pakkujate ning nõustamis- ja haldusteenuse pakkujate litsentsimise kord (eesmärgiga esitada seaduseelnõud 2026. aastal)⁵⁸. Aasta jooksul käivitati makseühendus, mis ühendab Mandri-Hiina internetipanganduse maksesüsteemi Hongkongi kiirmaksesüsteemiga⁵⁹. Novembris avaldas Hongkongi rahandusamet strateegia „Fintech 2030“, mis hõlmab andme- ja maksetaristut, tehisintellekti, tokeniseerimist ja digirahandust⁶⁰. Aasta jooksul viis Hongkongi rahandusamet lõpule digitaalse Hongkongi dollari katseprogrammi teise etapi ja teatas, et seab lähitulevikus prioriteediks digiraha kasutamise hulгимүүгimaketes (sealhulgas piiriüleste maksete puhul), jätkates samal ajal digiraha võimaliku tulevase kasutuselevõtu ettevalmistamist eraisikutele ja ettevõtetele⁶¹.

Rohelise rahanduse valdkonnas teatati poliitilises avalduses, et algab töö, mille eesmärk on CO₂-turu arendamine lahe suurpiirkonnas – sealhulgas i) Core Climate'i baasil (Hongkongi börsi CO₂-turg, kus analüütikute sõnul toimub mõningane kauplemine); ii) vabatahtlike süsinikukrediidi standardite väljatöötamine; iii) süsinikuauditi teenuste ja CO₂ heitkoguste vähendamise kauplemissüsteemi arendamine. Teine eesmärk on aidata ettevõtetel, mis kasutavad Hongkongi ülemaailmse laienemise eesmärgil (sealhulgas Hiina ettevõtetel) täita rahvusvahelisi CO₂ heite nõudeid. Septembris allkirjastasid Hongkongi börs ja lahe suurpiirkonna börsid vastastikuse mõistmise memorandumi CO₂-turgude ja roherahastamise arendamiseks⁶². Septembris avaldas Hongkongi rahandusamet prototüübi Hongkongi kestliku rahanduse taksonoomia laiendamiseks (käivitati 2024. aastal)⁶³. Prototüübiga lisatakse kaks uut sektorit (tootmine ja IKT), üleminekutegevuse kriteeriumid ja kliimamuutustega kohanemise kategooria ning viidatakse ELi taksonoomiale ja standarditele. Aasta jooksul jätkas valitsus rohevõlakirjade (sealhulgas eurodes nomineeritud võlakirjade) emiteerimist 2018. aastal käivitatud valitsuse kestlike võlakirjade programmi raames ja kestlike rahastamiskavade rahastamist⁶⁴. Hongkongi börsi uued eeskirjad, millega nõutakse börsil noteeritud ettevõtetelt kliimaga seotud riskide kohta teabe avalikustamist, jõustusid 1. jaanuaril 2025 ja neid tuleb rakendada etapiviisiliselt⁶⁵.

Aasta jooksul jätkas valitsus **Hongkongi kui innovatsiooni- ja tehnoloogiakeskuse edendamise** poliitikat. Hongkong oli Maailma Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni 2025.

⁵⁵ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade

https://www.news.gov.hk/eng/2025/05/20250521/20250521_170205_430.html.

⁵⁶ Hongkongi rahandusameti veebisait

<https://www.hkma.gov.hk/eng/regulatory-resources/registers/register-of-licensed-stablecoin-issuers/>.

⁵⁷ Hongkongi digivarade arendamise poliitiline avaldus 2.0

https://gia.info.gov.hk/general/202506/26/P2025062600269_500089_1_1750909574183.pdf.

⁵⁸ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202512/24/P2025122400265.htm>.

⁵⁹ Hongkongi rahandusameti pressiteade

<https://www.hkma.gov.hk/eng/news-and-media/press-releases/2025/06/20250620-4/>.

⁶⁰ Hongkongi rahandusameti pressiteade

<https://www.hkma.gov.hk/eng/news-and-media/press-releases/2025/11/20251103-3/>.

⁶¹ Hongkongi rahandusameti pressiteade

<https://www.hkma.gov.hk/eng/news-and-media/press-releases/2025/10/20251028-4/>.

⁶² Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade https://www.news.gov.hk/eng/2025/09/20250923/20250923_193938_385.html.

⁶³ Hongkongi rahandusameti pressiteade

<https://www.hkma.gov.hk/eng/news-and-media/insight/2025/09/20250908/>.

⁶⁴ Sealhulgas rohelise ja kestliku rahanduse toetuskava, rohelise ja kestliku rahanduse suutlikkuse suurendamise katse-toetamiskava ning rohelise ja kestliku finantstehnoloogia kontseptsiooni töendamise rahastamise toetuskava.

⁶⁵ Hongkongi börsi veebisait: https://www.hkex.com.hk/Listing/Sustainability/ESG-Academy/ESG-in-Practice/Climate-Change?sc_lang=en.

aasta ülemaailmses innovatsiooniindeksis 15. kohal (Aasias 5. kohal) ning Shenzhen-Hongkong-Guangzhou klaster oli innovatsiooniklastrina maailmas esikohal⁶⁶.

Poliitilises avalduses kirjeldatud algatused hõlmavad i) innovaatiliste ja kõrge väärtusega ettevõtete ligimeelitamist maapoliitika soodustuste, rahaliste toetuste ja maksusoodustuste kaudu; ii) uue tööstusarengu kiirendamise kava tugevdamist; iii) VKEda toetamist patentide hindamisel ja iv) autoriõiguse määrase muutmist. Poliitilises avalduses rõhutati ka **elu- ja tervisetehnoloogia tööstusharu** edasiarendamist, sealhulgas suurema hulga ravimiettevõtete ligimeelitamist, veelgi kiiremat uute ravimite heakskiitmist,⁶⁷ ettevõtetele uuenduslike ravimite Mandri-Hiina ja rahvusvahelistele turgudele toomise hõlbustamist, kliiniliste andmete standardimist lahe suurpiirkonnas ning meditsiiniliste uuringute, sealhulgas piiriüleste uuringute edendamine lahe suurpiirkonnas (detsembris käivitati lahe suurpiirkonna kliiniliste uuringute koostööplatvorm)⁶⁸. Poliitilises avalduses tehti ka teatavaks, et luuakse Hongkongi meditsiinitoodete reguleerimise keskus ja esitati seadusandlik ettepanek meditsiiniseadmete reguleerimise kohta. 2025. aasta detsembris alustas tegevust Hongkongi Hiina Meditsiini Haigla⁶⁹ ning avaldati hiina meditsiini arengu tegevuskava, mis sisaldab muu hulgas plaane kujundada Hongkong hiina meditsiini ülemaailmse laienemise tugipunktiks⁷⁰.

Innovatsiooni ja tehnoloogia arendamise toetamiseks tuleb arendada ka **tehisintellekti ja andmeteaduse** valdkonda. Vaadatakse läbi õigusaktid tehisintellekti laiema kasutuselevõtu toetamiseks. Tehisintellekti kasutatakse ka valitsuse ning finantsteenuste ja ehitustööstuse tõhususe suurendamiseks. Valitsus teatas tehisintellekti teadus- ja arendustegevuse instituudi loomisest⁷¹. Tehisintellekti alaseid teadusuuringuid ja innovatsiooni edendavad veelgi 2025. aasta septembris käivitatud tipp tehnoloogia teadusuuringute toetuskava,⁷² teadusprogramm InnoHK ja 2024. aasta detsembris käivitatud tehisintellekti superandmetöötluskeskus. Valitsus tegi tehisintellekti-ettevõtetesse ka otseinvesteeringuid investeerimisvahendi Hong Kong Investment Corporation Limited kaudu. Valitsuse sõnul toetavad tehisintellekti kasutuselevõttu ka Mandri-Hiina andmete Hong Kongi Parki suunalise piiriülese liikumise mehhanismid. Hongkong arendab ka **väikesel kõrgusel toimuvat lennuliiklust ning lennundustehnoloogiat**, kasutades selleks regulatiivliivakasti katseprojekte, rahastamist, õigusaktide muutmist ja ürituste korraldamist⁷³. Poliitilises avalduses märgiti, et koostamisel on väikesel kõrgusel toimuva lennuliikluse tegevuskava, ning üks Hongkongi ametnik teatas detsembris, et kavas on võtta reisijateveoks mõeldud droonid kasutusele kahe kuni kolme aasta jooksul⁷⁴.

Et tugevdada Hongkongi positsiooni **õigus- ja vaidluste lahendamise keskusena**, teatati poliitilises avalduses koostööst aasta jooksul asutatud Rahvusvahelise

⁶⁶ Maailma Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni (WIPO) ülemaailmne innovatsiooniindeks 2025

<https://www.wipo.int/web-publications/global-innovation-index-2025/en/index.html>.

⁶⁷ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade <https://www.info.gov.hk/gia/general/202510/31/P2025103100638.htm>.

⁶⁸ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade <https://www.info.gov.hk/gia/general/202512/22/P2025122200201.htm>.

⁶⁹ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade https://www.news.gov.hk/eng/2025/12/20251210/20251210_144222_520.html.

⁷⁰ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade <https://www.info.gov.hk/gia/general/202512/18/P2025121800500.htm>.

⁷¹ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade <https://www.info.gov.hk/gia/general/202510/15/P2025101500264.htm>.

⁷² Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade <https://www.info.gov.hk/gia/general/202509/26/P2025092500877.htm>.

⁷³ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade https://www.news.gov.hk/eng/2025/03/20250320/20250320_141320_260.html

https://www.news.gov.hk/eng/2025/08/20250825/20250825_171443_511.html

https://www.news.gov.hk/eng/2025/10/20251027/20251027_111022_326.html

https://www.news.gov.hk/eng/2025/07/20250717/20250717_173355_831.html

https://www.news.gov.hk/eng/2025/10/20251009/20251009_174638_112.html.

⁷⁴ South China Morning Posti artikkel

<https://www.scmp.com/news/hong-kong/hong-kong-economy/article/3336372/hong-kong-aims-launch-passenger-carrying-drones-2-3-years>.

Vahendusorganisatsiooniga (IOMed), peakorteriga Hongkongis (mis hõlmab IOMedi kõrval asuva Hongkongi rahvusvahelise õigusteenistuse hoone ehitamist). Valitsus kavatseb ka tugevdada vahendamise kutseala akrediteerimissüsteemi ning uurida vajadust muuta vahekohtumenetluse määrust. 2025. aasta detsembris teatas valitsus, et Rahvusvaheline Eraõiguse Ühtlustamise Instituut (UNIDROIT), mille peakorter asub Roomas, on otsustanud luua oma Aasia ja Vaikse ookeani piirkonna kontaktbüroo Hongkongis⁷⁵.

Edasi arendatakse **kultuuri-, spordi- ja turismisektorit**, sealhulgas korraldatakse suurüritusi, arendatakse kultuurivahetust ja tugevdatakse Hongkongi positsiooni kunstikaubanduse keskusena. Valitsuse eesmärk on meelitada ligi uusi külastajaid, sealhulgas Lähis-Idast ja Kagu-Aasia Maade Assotsiatsioonist, et arendada „jahimajandust“ ja ristlusturismi. Aasta jooksul avati suur staadion Kai Tak Sports Park.

Valitsus **toetab** veelgi **kohalikke talente ning meelitab ligi Mandri-Hiina ja välisriikide talente**. Hongkongi arendatakse edasi rahvusvahelise haridus- ja teaduskeskusena, sealhulgas teadlaste, õppejõudude ja üliõpilaste ligimeelitamise, talentide liikuvuse edendamise, haridusvahetuste ning ülikoolide ja tööstuse vahelise koostöö soodustamise kaudu. 2025. aastal oli Hongkongil viis ülikooli maailma 100 parima ülikooli hulgas. Valitsus toetab ka rahvusvaheliste koolide arendamist ning jätkab Hongkongi ja Mandri-Hiina vahelise kõrgharidusele eelnevate kvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise võimaluste uurimist.

Poliitilises avalduses kuulutati välja algatused **väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) toetamiseks**, sealhulgas rahaline toetus, nende digiülemineku soodustamine ja toetamine välisturgudele pürgimisel. Meetmete eesmärk on ka **parandada eluasemetega seotud olukorda**, sealhulgas ehitada 189 000 sotsiaaleluruumi, vähendada subsideeritud üürieluasemete ooteaega 4,5 aastani ning suurendada eraeluasemete pakkumist, seda koos linna 110 000 osadeks jagatud elamuüksuste parema reguleerimisega. Poliitiline avaldus sisaldab ka algatusi, mille eesmärk on lahendada Hongkongi **elanikkonna vananemisega seotud probleeme ja toetada sündimust**.

Keskkonna- ja kliimapoliitika valdkonnas korraldati poliitilises avalduses Hongkongi eesmärki saavutada 2050. aastaks süsinikuneutraalsus. Kuulutati välja algatused ja poliitika roheliikuvuse ja roheenergia arendamiseks, sealhulgas kestlike lennukikütuste tööstusahela ja segamisrajatiste arendamiseks, vesiniku kasutamise edasiseks edendamiseks (poliitilises avalduses viidatakse 28 käimasolevale katseprojektile), vesiniku standardite sertifitseerimise väljatöötamiseks ja lahe suurpiirkonna vesinikukoridori arendamiseks, elektrisõidukite kiirlaadimisjaamade kasutuselevõtu jätkamiseks ja Hongkongi esimese suuremahulise elektrisõidukiakude ringlussevõturajatise ehitamiseks, samuti ühistranspordisüsteemide (sh metroo) laiendamiseks. Aasta jooksul ehitati uus jäätmetest energia tootmise käitis. Valitsus teatas algatuse „Üks vöönd, üks tee“ raames kestliku keskkonnahoidliku arengu koolituskeskuse asutamisest, kus pakutakse koolitusi algatuse „Üks vöönd, üks tee“ riikidele. 31. detsembril avaldas valitsus Hongkongi elurikkuse strateegia ja tegevuskava aastani 2035⁷⁶.

Kaubanduspoliitika

Hongkongil on **ühiksa vabakaubanduslepingut**: Mandri-Hiinaga (2003. aasta juunis sõlmitud ja edaspidi täiendatud majanduspartnerlusleping Hiinaga), Uus-Meremaaga

⁷⁵ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade https://www.news.gov.hk/eng/2025/12/20251224/20251224_103202_383.html.

⁷⁶ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade https://www.news.gov.hk/eng/2025/12/20251231/20251231_123058_774.html.

(2010. aasta märts), Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni liikmesriikidega (2011. aasta juuni), Tšiiliga (2012. aasta september), Macauga (2017. aasta oktoober), Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooniga (2017. aasta november), Gruusiaga (2018. aasta juuni), Austraaliaga (2019. aasta märts) ja Peruuga (2024. aasta november).

2025. aasta lõpus oli Hongkongil **23 investeringute soodustamise ja kaitse lepingut** välisriikidega (sealhulgas kümne ELi liikmesriigiga). Neist lepingutest viimane allkirjastati 2024. aastal Bahreiniga ja see jõustus 2025. aasta märtsis. 2023. aastal allkirjastati investeringute soodustamise ja kaitse leping Türgiga, kuid 2025. aasta lõpuks ei olnud see veel jõustunud. Läbirääkimised investeringute soodustamise ja kaitse lepingute sõlmimiseks Maldivide ja Myanmariga on lõpule viidud ning need ootavad allkirjastamist. Hongkongi kaubandus- ja tööstusameti veebisaidil on loetletud ka investeringute soodustamise ja kaitse lepingud, mille sõlmimiseks peetakse konsultatsioone või läbirääkimisi Bangladeshis, Egiptuses, Peruu, Katari, Venemaa ja Saudi Araabiaga.

Hongkong ja Jordaania allkirjastasid 2025. aasta septembris topeltmaksustamise vältimise lepingu, Armeeniga jõustus topeltmaksustamise vältimise leping 2025. aasta aprillis ja Bahreiniga 2025. aasta märtsis.

Valitsusjuht ütles poliitilises avalduses, et Hongkong taotleb jätkuvalt varajast ühinemist **piirkondliku laiaulatusliku majanduspartnerlusega**, mis hõlmab 15 Aasia ja Vaikse ookeani piirkonna riiki. Hongkong esitas ühinemistaotluse 2022. aastal, kuid ei olnud 2025. aasta lõpu seisuga partnerlusega ühinenud.

Hongkongil on 15 **majandus- ja kaubandusbürood** välismaal, Berliinis, Brüsselis, Genfis, Londonis, Bangkokis, Jakartas, Kuala Lumpuris, Singapuris, Sydneys, Tokyos, Dubais, New Yorgis, San Franciscos, Torontos ja Washingtonis. Kuala Lumpuri majandus- ja kaubandusbüroo alustas tegevust 2025. aasta detsembris. Valitsusjuht ütles poliitilises avalduses, et Hongkong kavatseb avada uusi majandus- ja kaubandusbüroosid Lääne-Ameerikas ja Kesk-Aasias.

Majandusintegratsioon Mandri-Hiinaga

Mandri-Hiina ja Hongkongi tihedama majanduspartnerluse kokkuleppega nähakse ette nulltariifid Mandri-Hiinasse eksporditavatele Hongkongi päritolu imporditud kaupadele (vastavalt Mandri-Hiina ja Hongkongi tihedama majanduspartnerluse kokkuleppe päritolureeglitele), Hongkongi teenuseosutajate sooduskohtlemine mitmes Mandri-Hiina teenusesektoris ning investeringute kaitsemeetmed.

Finantsintegratsiooni ja vastastikuse juurdepääsu valdkonnas on Hongkong ja Mandri-Hiina võtnud kasutusele mitu kava ja mehhanismi, mis tagavad Hongkongile ainulaadse ühenduse Hiina kapitalituruga ning tugevdavad selle rolli finantskeskusena. Börside ühendamise kava ühendab Hongkongi börsi Shanghai ja Shenzheni börsidega. Võlakirjade ühendamise kava on võlakirjaturge käsitleva vastastikuse turulepääsu kava, mis annab Hongkongi ja Mandri-Hiina võlakirjaturgudele vastastikkuse turulepääsu. See Guangdongi-Hongkongi-Macau lahe suurpiirkonna piiriülese varahalduse ühendamise kava võimaldab nõuetele vastavatel Mandri-Hiina, Hongkongi ja Macau elanikel investeerida varahaldustoodetesse üksteise turgudel. Vahetustehingute ühendamiskava on tuletisinstrumentide vastastikuse turulepääsu programm, mis võimaldab Hongkongi investoritel kaubelda ja arveldada mandri-Hiina renminbi intressimäära vahetustehinguid, ilma

et nad peaksid muutma oma seniseid kauplemis- ja arveldustavasid. Aasta jooksul töötati välja vahetustehingute ühendamiskava,⁷⁷ võlakirjade ühendamise kava⁷⁸ ja piiriülese varahalduse ühendamise kava⁷⁹. Valitsusjuht ütles poliitilises avalduses, et valitsus jätkab tööd selle nimel, et renminbi-kauplemisplatvorm lisataks börside ühendamiskava lõunasuuna alla. Juunis käivitasid Hongkongi rahandusamet ja Hiina Rahvavabariigi pank uue makseühenduse. Septembris teatas Hiina Rahvavabariigi pank, et toetab Mandri-Hiina ja Hongkongi finantsturgude vastastikuse juurdepääsu edasist süvendamist⁸⁰.

Guangdong-Hongkongi-Macau lahe suurpiirkonna kohta ütles valitsusjuht poliitilises avalduses, et Hongkong jätkab aktiivselt vastastikku kasuliku koostöö tugevdamist lahe suurpiirkonnas, et parandada inimeste, kaupade, andmete ja kapitali liikumist. Ta teatas, et edasi arendatakse Hongkongi rahvusvahelise lennujaama logistikaparki Guangdongi provintsi linnas Dongguanis, mille eesmärk on soodustada Mandri-Hiina kauba eksporti. Peale selle rõhutas ta piiriülest meditsiinalast koostööd, sealhulgas kliiniliste uuringute⁸¹ toetamist ning kliiniliste andmete standardimist, innovatsiooni ja tööstusahela arendamist. Aasta jooksul jätkas Hongkongi valitsus piiriüleste raudteeühenduste⁸² arendamist, lihtsustas veelgi piiriüleseid skeeme autode osas⁸³ ning edendas noorte tööalast liikuvust⁸⁴. Finants- ja õigusteenuste osas anti poliitilises avalduses suunised paremaks piiriüleseks krediidiandmete vahetamiseks,⁸⁵ mis suurendab veelgi kaubavahetust ja süsinikdioksiidiga kauplemist lahe suurpiirkonnaga, parandab makseühendust ning soodustab kaubanduse vahekohtumenetlusi lahe suurpiirkonnas⁸⁶.

III. Hongkongi suhted Mandri-Hiinaga

Hiina Kommunistliku Partei 20. keskkomitee neljas täiskogu istungjärk toimus 20.–23. oktoobril. Kohtumisel keskenduti Hiina 15. viisaastakuplaani koostamisele, mis suunab riigi arengut aastatel 2026–2030. 28. oktoobril avaldatud Hiina Kommunistliku Partei keskkomitee soovitusel riikliku majandusliku ja sotsiaalse arengu 15. viisaastakuplaani koostamise kohta lubas partei toetada Hongkongi ja Macau pikaajalist jõukust ja stabiilsust.

23. oktoobril rõhutas Hongkongi valitsusjuht, et „Hongkong määrab kindlaks oma soodsa positsiooni riigi arengukavas ja keskendub sellele, viib oma tegevuse ennetavalt kooskõlla 15. viisaastakuplaani Hongkongi ja Macaud käsitlevate peatükkidega, kasutab ära riigi arengust tulenevaid olulisi võimalusi ja oma ainulaadseid eeliseid riiklikus arengus“.

⁷⁷ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade https://www.news.gov.hk/eng/2025/09/20250925/20250925_171614_881.html.

Hongkongi rahandusameti pressiteade

<https://www.hkma.gov.hk/eng/news-and-media/press-releases/2025/05/20250515-7/>

⁷⁸ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade <https://www.info.gov.hk/gia/general/202507/08/P2025070800606.htm>.

⁷⁹ Väärtpaberi- ja futuurikomisjoni ringkiri

<https://apps.sfc.hk/edistributionWeb/gateway/EN/circular/intermediaries/supervision/doc?refNo=25EC60>.

Hongkongi rahandusameti ringkiri

<https://brdr.hkma.gov.hk/eng/doc-ldg/docId/getPdf/20250321-1-EN/20250321-1-EN.pdf>.

⁸⁰ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade <https://www.info.gov.hk/gia/general/202509/25/P2025092501054.htm>.

⁸¹ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202512/22/P2025122200201.htm>.

⁸² Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade <https://www.info.gov.hk/gia/general/202510/31/P2025103100322.htm>.

⁸³ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade https://www.news.gov.hk/eng/2025/10/20251031/20251031_123417_912.html.

⁸⁴ <https://www.youth.gov.hk/en/career-study/stories/194716ec-9c49-4b6e-93f7-705eeb736e55>.

⁸⁵ Hongkongi rahandusameti ringkiri

<https://brdr.hkma.gov.hk/eng/doc-ldg/docId/getPdf/20251009-2-EN/20251009-2-EN.pdf>.

⁸⁶ Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade <https://www.info.gov.hk/gia/general/202512/09/P2025120900687p.htm>.

24.–25. novembril külastas Hongkongi delegatsioon, mis koosnes Hiina Teaduste Akadeemia presidendist ja rahandus- ja majandusküsimuste keskkomisjoni büroo asedirektorist, kes on ühtlasi Hiina Kommunistliku Partei maaelu küsimuste keskse juhtrühma büroo asedirektor, et arutada 15. viisaastakuplaani ja selle mõju Hongkongile.

Hiina Kommunistliku partei keskkomitee ja Hiina Rahvavabariigi riiginõukogu Hongkongi ja Macau tööbüroo direktor külastas Hongkongi 18.–22. juunil. Ta keskendus linna majandusarengule, eelkõige Northern Metropolis projektile. Direktor pidas 21. juunil riikliku julgeoleku seaduse viiendat aastapäeva tähistaval foorumil ka kõne, milles rõhutas, kui oluline on jätkata jõupingutusi riikliku julgeoleku kaitsmiseks.

Viidates direktori sõnadele, hoiatas Hongkongi valitsusjuht 24. juunil „pehme vastupanu“ jätkumise eest. Kogu valitsemissektorit hõlmava lähenemise raames järgisid seda eeskuju kõik 18 ministrit ja seitse korrakaitsejõudude juhti – sealhulgas politsei, tolli ja tuletõrje juhid –, kes tõid meediaintervjuudes ja sotsiaalmeedia postitustes avalikult esile oma jõupingutusi riikliku julgeoleku kaitsmisel.

8.–10. veebruaril külastas Hongkongi ja Macau tööbüroo direktor naabruses asuvat Hiina linna Shenzheni. 9. veebruaril korraldas direktor Hongkongi ametnikega kohtumise, et arutada lahe suurpiirkonna edasist integreerimist.

11. veebruaril rõhutas toonane Hongkongi valitsusjuhi kohusetäitja Eric Chan, et direktor oli andnud „väga selged juhised“ selle kohta, kuidas Hongkong peaks viima oma majandus- ja finantsarengu suundumused kooskõlla riiklike strateegiatega, eelkõige selle kohta, kuidas integreeruda Mandri-Hiinaga „nii kiiresti kui võimalik“.

30. mail nimetas Hiina riiginõukogu Zheng Yanxiongi asemel keskvalitsuse kontaktbüroo uueks direktoriks ja riikliku julgeoleku nõunikuks Hongkongis Hiina Kommunistliku Partei keskkomitee Hongkongi ja Macau tööbüroo endise peadirektori asetäitja Zhou Ji.

14. juulil nimetas Peking Zhou järeltulijaks Hongkongi ja Macau tööbüroos Hiina Kommunistliku Partei keskkomitee organisatsiooniosakonna endise asedirektori Xu Qifangi.

31. detsembril asendati kontaktbüroo asedirektor Qi Bin endise China COSCO Shipping Corporationi juhtiva asepresidendi Zhang Yongiga.

Hongkongi valitsusjuht juhtis 360-liikmelist Hongkongi delegatsiooni, mis osales 3. septembril Pekingis toimunud sõjaväeparaadil, millega tähistati Hiina võitu Jaapani üle II maailmasõjas.

3.–7. juulil külastas Hongkongi Hiina lennukikandja Shandong. Laevastikku kuulusid raketihävitatjad Yan'an ja Zhanjiang ning raketifregatt Yuncheng. Viiepäevase ringreisi ajal külastas mereväe laevu Shandong, Zhanjiang ja Yuncheng üle 30 000 inimese.

Guangdong, Hongkong ja Macau korraldasid vastavalt 2025. aasta novembris ja detsembris 15. üleriigilised mängud ja 12. puuetega inimeste üleriigilised mängud ning üheksandat üleriigilised eriolümpiamängud. See on esimene kord, kui lahe suurpiirkond korraldas ühiselt üleriigilisi mänge.

Alates 23. detsembrist lubati Guangdongi autojuhtidel sõita Hongkongi uue „Guangdongi sõidukite lõunasuunalise reisimise“ programmi raames. Algatus algas 100 sõidukiga päevas kuni kolmepäevaseks viibimiseks Guangdongi sõiduki kohta.

Mandri-Hiina on **Hongkongi suurim kaubanduspartner**, kelle arvele langes 2025. aastal 51,4 % Hongkongi kogu kaubandusest. Hongkong on omakorda Mandri-Hiina jaoks oluline kaubavahetuskeskus ja 2025. aasta arvestuses oli ta Hiina suuruselt kolmas kaubanduspartner.

Hongkong on **Mandri-Hiina oluline offshore-finantskeskus ja investeerimiskeskus**. Kui *offshore*-keskused kõrvale jätta, oli Mandri-Hiina 2024. aastal (viimane aasta, mille kohta on andmed saadaval) Hongkongi peamine välismaiste otseinvesteeringute allikas ning Hongkongi tehtavate välismaiste otseinvesteeringute peamine sihtkoht (vastavalt 33 % ja 52 % investeeringute kogumahust)⁸⁷. Hongkong oli 2024. aastal omakorda Mandri-Hiina peamine välismaiste otseinvesteeringute allikas ning Mandri-Hiina tehtavate välismaiste otseinvesteeringute peamine sihtkoht (vastavalt 56,8 % ja 61,2 % investeeringute kogumahust)⁸⁸. 2025. aasta detsembri lõpus oli Hongkongi börsil noteeritud 1 552 Mandri-Hiina ettevõtet, mille arvele langeb 79,3 % kogu turukapitalisatsioonist.

IV. ELi ja Hongkongi kahepoolsed suhted ja koostöö

ELi büroo Hongkongis korraldas 2025. aastal korrapäraseid kohtumisi Hongkongi ametivõimudega, sealhulgas valitsusjuhiga, mille käigus arutati vastastikku huvipakkuvaid teemasid ning väljendati muret demokraatia ja inimõiguste õõnestamise pärast Hongkongis ning riikliku julgeoleku seaduse rakendamise pärast. ELi büroo suhtles tihedalt ka Hiina välisministeeriumi voliniku bürooga. ELi büroo suhtles kaubanduse, ettevõtluse, finantsteenuste ja muude majandusküsimustega seotud küsimustes ka Hongkongi valitsuse kõrgemate ametnikega ning ärimaailma peamiste kohalike sidusrühmadega.

2025. aastal hõlbustas ja toetas ELi büroo ELi ametnike visiite Hongkongi. Jaanuaris külastas Hongkongi ja osales üritustel Euroopa Keskpanga peaökonomit ja juhatuse liige dr Philip Lane. Juulis kohtus Ühtse Kriisilahendusnõukogu liige Karen Braun-Munzinger tööstusharu esindajate, Hongkongi rahandusameti ja väärtpaberi- ja futuurikomisjoniga. Septembris kohtusid Hongkongi rahandusameti ja finantsteenuste asutustega Euroopa Komisjoni eelarve peadirektoraadist erinõunik Siegfried Ruhl ja investorisuhete ning esmasvahendajate võrgustiku haldamise rühmajuht Lara Pavanello. Hongkongi sõitsid ka ELi Hiina Rahvavabariigi delegatsiooni Pekingis kaubandus- ja finantsteenustega tegelevad ametnikud, kes kohtusid kohalike sidusrühmadega. 2025. aastal külastas ELi liikmesriike omakorda mitu Hongkongi ametnikku.

Nagu on ette nähtud nõukogu 2020. aasta juuli järeldustes Hongkongi kohta, jätkasid ELi büroo Hongkongis ja ELi liikmesriikide peakonsulaadid Hongkongis demokraatiameelsete advokaatide vastu Hongkongis algatatud kohtuprotsesside jälgimist ning osalesid 2025. aastal Hongkongis rohkem kui 50 kohtuistungil.

⁸⁷ Statistiline aruanne Hongkongi välismaiste otseinvesteeringute statistika kohta (2024. aasta väljaanne), <https://www.censtatd.gov.hk/en/wbr.html?ecode=B10400032024AN24&scode=260>.

⁸⁸ Hongkongi kaubandusarengu nõukogu <https://research.hktdc.com/en/article/MzIwNjcyMDYx>.

2025. aastal jätkas ELi büroo kultuuriürituste korraldamist, et edendada inimõiguste austamist. 2025. aasta detsembris kaaskorraldas ELi büroo iga-aastase kunstikonkursi „Colours of Humanity“, mida varem tunti Hongkongi inimõiguste kunstiauhinna konkursina. ELi büroo jätkas ka Hongkongi iga-aastase ELi ja Aasia dokumentaalfilmide festivali kaaskorraldamist. Festivali eesmärk on juhtida tähelepanu sotsiaalsele ebavõrdsusele.

Tihedas koostöös Hongkongi Ukraina kogukonnaga korraldas ELi büroo 24. veebruaril Venemaa Ukrainasse sissetungi kolmanda aastapäeva fotonäituse. Selleks et veelgi suurendada Hongkongis teadlikkust Venemaa jätkuvast agressioonist Ukrainas vastu, esitles ELi büroo Hongkongi ELi filmifestivalil ja ELi-Aasia dokumentaalfilmide festivalil selle teemaga seotud teoseid.

Selleks et väljendada ELi pühendumust võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise põhimõtetele ning toetada LGBTIQ+-inimeste õigusi, aitas ELi büroo liikmesriikidel korraldada filmilainastusi ja paneelarutelusid, mis tõi kokku kodanikuühiskonna, poliitikakujundajad ja konsulaarkorpuse. 2025. aastal osales ELi büroo taas iga-aastasel üritusel Pride Bazaar.

ELi büroo on säilitanud regulaarsed suhted Hongkongi kodanikuühiskonna rühmadega, kes tegelevad mitmesuguste teemadega, sealhulgas vangide õigused ja välismaalastest koduabiliste olukord.

ELi büroo korraldas aasta jooksul mitu üritust ELi Hongkongi ja Macau jaoks mõeldud poliitilise dialoogi ja avaliku diplomaatia rahastu raames. ELi büroo korraldas koos kohalike partneritega juunis neljanda „Green Way“ ürituse. „Green Way“ on suurüritus, mille eesmärk on soodustada mõttevahetust ning tutvustada ELi äriühingute ja poliitikameetmeid, kuidas kõige paremini süsinikuheidet meie majandustes vähendada. Üritusele kogunes ligikaudu 200 inimest ning sellel osalesid kõrgeimal tasemel nii valitsus (ürituse avasid valitsusjuht John Lee ja ELi büroo juhataja Harvey Rouse) kui ka tööstussektor. Esitati soovitusi, mille eesmärk on võimaldada ELi tööstuse suuremat osalemist ja ELi standardite suuremat kasutamist Hongkongi keskkonnaalase tegevuskava toetamisel.

Hongkongi rahvaloendus- ja statistikaameti iga-aastase välismaiseid ettevõtjaid käsitleva uuringu kohaselt oli EL 2025. aastal **endiselt linna suurim välismaine äriühing** Jaapani, USA ja Ühendkuningriigi ees⁸⁹. 2025. aastal tegutses Hongkongis vähemalt 1 770 ELi äriühingut. Ligikaudu pooled neist ELi äriühingutest (850) kasutasid linna piirkondliku peakontori või piirkondliku büroona. ELi ettevõtjad tegutsesid paljudes sektorites, peamiselt finants- ja äriteenuste, kaubanduse ja logistika-, jaemüügi-, toidu- ja joogi-, ehitus-, inseneeria- ning jäätmeäritlussektoris. Uuring näitas, et registreeritud ELi äriühingute arv oli 7,9 % suurem kui 2024. aastal ja 10,4 % suurem kui 2019. aastal (COVID-19-eelne ja riikliku julgeoleku seaduse eelne tase). Uuring näitab siiski ka seda, et Hongkongis piirkondlikku peakorterit ja kontorit omavate ELi äriühingute arv on endiselt väiksem kui 2019. aastal (– 6,2 % 2025. aastal võrreldes 2019. aastaga) ning et ELi äriühingud on keskmiselt väiksemad (2025. aastal keskmiselt 37,3 töötajat äriühingu kohta, mis on 12,6 % vähem kui 2024. aastal ja 24,3 % vähem kui 2019. aastal).

⁸⁹ Aruanne iga-aastase uuringu kohta, mis käsitleb Hongkongis asuvaid äriühinguid, mille emaettevõtja asub väljaspool Hongkongi (2025. aasta väljaanne)

<https://www.censtatd.gov.hk/en/EIndexbySubject.html?scode=360&pcode=B1110004&r=en>.

2025. aastal oli **ELi ja Hongkongi vaheline kahepoolne kaubavahetus 27,7 miljardit eurot**, mis on 1,8 % vähem kui 2024. aastal. ELi kaupade eksport Hongkongi moodustas 23,3 miljardit eurot, samal ajal kui Hongkongist pärit import ELi moodustas kokku 4,4 miljardit eurot, mis tähendas ELile **18,9 miljardi euro suurust ülejääki**. 2025. aastal oli **EL Mandri-Hiina, Taiwani, USA, Vietnami ja Singapuri järel Hongkongi suuruselt kuues kaubanduspartner**. Hongkong jäi Mandri-Hiina ja ELi vahelise kaubanduse jaoks oluliseks platvormiks.

2025. aastal keskendus Hongkongi ja ELi vaheline kaubandus mõnele tootekategooriale, eelkõige elektroonikale, tööstusmasinatele, luksuskaupadele ja täppisinstrumentidele. Hongkongi eksporti ELi suunasid peamiselt elektrimasinad ja mehaanilised seadmed, mille kasv oli suur (vastavalt 17 % ja 62 %). Optika- ja meditsiiniseadmete eksport kasvas samuti 17 %. Seevastu ehete ja väärismetallide eksport vähenes järsult 21 %, kuigi kunstiteoste ja antiikesemete eksport kasvas 169 %. Impordi osas ostis Hongkong jätkuvalt EList tiipsemel tööstustooted ja luksuskaupu. Elektrimasinate ja juveeltoodete import kasvas tagasihoidlikult vastavalt 1 % ja 3 %, samas kui masinate, nahktoodete ning optika- ja meditsiiniseadmete import vähenes 2–5 %.

2023. aastal oli EL Hongkongi **suuruselt neljas** teenuskaubanduspartner (Hongkongi rahvaloendus- ja statistikaameti andmetel oli 2023. aasta viimane täisaasta, mille kohta olid Hongkongi andmed käesoleva dokumendi koostamise ajal kättesaadavad). 2024. aastal oli Hongkong **suuruselt kümnes** ELi teenuskaubanduspartner (Eurostat). Eurostati andmed näitavad, et ELi teenuskaubandus Hongkongiga ulatus 2024. aastal 48,6 miljardi euroni, mis tähendab eelmise aastaga võrreldes 25,5 % suurenemist. 2024. aastal oli ELi teenuste eksport Hongkongi 33,7 miljardit eurot ja Hongkongist pärit impordi väärtus oli 15,0 miljardit eurot, mis tähendas ELile 18,7 miljardi euro suurust ülejääki. Peamised kaubeldavad teenused on veoteenused, telekommunikatsioon, arvuti- ja teabeteenused, finants- ja muud äriteenused.

2024. aastal oli EL Hongkongi suuruselt kuues investor ja Hongkongi välismaiste otseinvesteeringute suuruselt kuues sihtkoht maailmas (Hongkongi statistika, 2024 oli viimane aasta, mille kohta olid andmed käesoleva dokumendi koostamise ajal kättesaadavad). Eurostati andmetel oli **Hongkong 2024. aastal suuruselt üheksas ELi tehtavate välismaiste otseinvesteeringute allikas** (kui *offshore*-rahanduskeskused kõrvale jätta) 114,3 miljardi euroga (langus võrdluses eelmise aasta sama ajaga 28,6 %) ning ELi välismaiste otseinvesteeringute suuruselt neljateistkümnes sihtpunkt 93,0 miljardi euroga (võrdluses eelmise aasta sama ajaga +12,2 %).

Euroopa Liidu Nõukogu muutis 2024. aasta detsembris otsust 2014/145/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Ukraina territoriaalset terviklikkust, suveräänsust ja sõltumatust kahjustava või ohustava tegevusega, ning otsust 2014/512/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas. Muudatuse ühe tulemusena lisati Hongkongi üksused otsuse 2014/145/ÜVJP lisas ja otsuse 2014/512/ÜVJP lisades esitatud loetellu. Lisaks sellele on EL kandnud Venemaa varilaevastiku nimekirja laevu, mille omanikud või juhtkond asuvad Hongkongis.